

PRVI VAŽEN SKLEP NOVE BRANDTOVE VLADE

Zahodnonemška marka revalvirana za 8,5 odstotka Po mnenju vlade bo ta ukrep zavrl inflacijo

Minister Schiller je pojasnil, da se je vrednost marke dejansko povečala za 9,28 odstotka

BONN, 24. — Nova socialdemokratska - liberalna vlada je na današnji seji sklenila revalvirati nemško marko za 8,5 odstotka. Na osnovi nove uradne vrednosti marke, bo tečaj marko-dollar znašal 3,66 marke za en dolar. Novi tečaj marke stopi v veljavo 26. t.m. Takoj po končani seji vlade je minister za gospodarstvo Schiller imel tiskovno konferenco, na kateri je pojasnil, da je nova vlada sprejela omenjeni sklep sporazumno s finančno komisijo evropske gospodarske skupnosti. Tudi mednarodni monetarni sklad je bil o tem predhodno obveščen.

Schiller je čimprej povedal, da je vlada hkrati z revalvacijo marke dokončno ukinila «nadomestilne» ukrepe, ki jih je sprejela lani novembra, ko je obremenila s 4-odstotnim davkom vse nemško izvozno blago. Hkrati pa je ukinila ugodnosti za uvoženo blago. Tedajni ukrepi zahodnonemške vlade so bili sprejeti pod pritiskom članic evropske gospodarske skupnosti, ker da je postalo zahodnonemško izvozno blago izredno poceni, potem ko so bili v nekaterih državah sprejeti varovalni ukrepi proti naraščajoči inflaciji.

Schiller je na tiskovni konferenci poudaril, da je današnji sklep vlade »pogumno dejanje«, ki upošteva preprosto višino tečaja, ki ga je zahodnonemška marka dosegla v zadnjih tednih, potem ko je bil sprečen njen tečaj na valutnem trgu. Poudaril je, da je Bundesbank (zahodnonemski emisijski zavod) odobril sklep vlade.

Nato je minister Schiller podal kratak preizkus »zgodovinske« vrednosti marke po 29. septembru, ko je bila njegova vrednost na valutnem trgu sproščena. V tem času, je dejal minister, se je vrednost marke povečala za 7,3 odst. Toda vlada je menila, da to povišanje ne predstavlja dejanske vrednosti marke, zato je sklenila, da se novi uradni menjalni tečaj poviša za 8,5 odst., kar ustreza dejanski uradni vrednosti zahodnonemške valute. Pri tem pa je minister opozoril, da bo dejanska revalvacija marke znašala 9,28 odst. Pojasnil je, da je povišanje 8,5 odst. določeno v odnosu z dolarjem, se pravi v primeru nakupa dolarjev z marko. V odnosu do drugih valut pa se je zahodnonemška marka povišala za 9,2869 odstotka.

Nato je Schiller dejal, da je novi tečaj višji, kot so nekateri pričakovali, čeprav izpod pričakovanih »čuvrjev našega gospodarstva«.

Kaj namerava doseči Brandtova vlada z revalvacijo marke? Prepričana je, da bo z večjo vrednostjo marke zavrla inflacijo, ki je naraščala zaradi stalnega povišanja cen v prodaji na drobno. Nemčija, ki sedaj ceneje uvažala blago, ki ga potrebuje za notranjo potrošnjo. Po drugi strani pa bo nemško izvozniki, z večjo težavo prodajali svoje blago v tujini. To pa bo v korist predvsem Franciji in Veliki Britaniji, ki že nekaj let preživljata precejšnjo krizo in sta bili prisiljeni razvrednotiti svoj denar. V kratkih besedah povedano, se bo negodovanje zlasti Francozov in Angležev do zahodnih Nemcev pomirilo, čeprav ni mogoče še točno napovedovati, kaj se bo pravzaprav zgodilo čez nekaj časa in kolikšen vpliv bo imela revalvacija marke.

Kot smo že napovedali, ne bo jutri zaradi vsedravnega sprejela tiskarjev izšel noben časopis. Prihodnja številka našega lista bo zato izšla v torek, 28. oktobra.

ZAPLETEN POLOŽAJ V DEMOKRISTJANSKIH VRSTAH

Arnaldo Forlani verjeten kandidat za novega tajnika KD

Zanimivo stališče združene levice - 6. ali 7. novembra zasedanje vsedravnega sveta - Škandali o gradbenih dovoljenjih v Neaplju

RIM, 24. — Vsestranski svet KD se bo menda sestel 6. ali 7. novembra in že ta vest sama po sebi govori, da je prišlo do določenega razčiščenja glede odnosov v stranki, čeprav je položaj še vedno dokaj zmeden. Kot kandidat za novega tajnika stranke se že nekako omenja član Fanfanijeve struje minister Arnaldo Forlani, ki ga menda podpira Romano Prodi, v kateremu je že zagotovila podporo Tavanijeva skupina.

Vendar pa so odprte še vedno najrazličnejše možnosti, saj ne gre samo za ime, temveč za kandidaturu novega tajnika stranke, temveč za globlja vprašanja odnosov v stranki in bi na osnovi prvih vesti še vedno imel zelo ozko večino in bo odločilno stališče, ki ga zastopa združena levica v stranki.

Predstavniki levičarskih skupin: «base», prijatelji posl. Mora, «nova levica» in «forte nuove» so imeli več sestankov in so danes objavili skupno sporočilo, v katerem se omenja «delikatni položaj», do katerega je prišlo v KD po razkolu struje «impeno democratico». Nujno je postalo, da se ustvari nova večina znotraj KD, zaradi česar so združeni predstavniki levice pripravili brez rezerve nuditi svoje sodelovanje za nove in bolj stabilne odnose v stranki na osnovi točne politične linije ter na osnovi globokih izpizemov pri vodstvu stranke, tako da se zagotovi širše sodelovanje KD v gibanjih, ki zanimajo italijansko družbo.

Predvsem mora biti KD sposobna za širši in konstruktiven razgovor z drugimi političnimi silami, ki so zainteresirane pri živem centru in je treba iskati čim širšo razidnost, da se prepreči vertikalno razbitje na nasprotujoče si bloke, ki bi nujno vodili k predhodnim voltvam. Možnost obnovitve levega centra pogojuje sposobnost, da se ustvarijo novi odnosi, ki naj dajejo odgovorne odgovore na vprašanja, ki jih družba zastavlja pred političnimi silami.

Južni Jemen prekinil diplomatske odnose z ZDA

ADEN, 24. — Ljudska republika Južnega Jemena je danes prekinila diplomatske stike z ZDA ter vabila ameriške diplomatske predstavnike, naj v 24 urah zapustijo državo. Sklep je sporočil predsednik jemenskega republiškega sveta Saleh Ali Robaye na neki manifestaciji, ki so jo priredili v Adenu v znamenje protesta proti libanonskemu vojaškemu napadu proti palestinskim komandosom.

Za razširitev gospodarskega sodelovanja med Italijo in SFRJ

BEOGRAD, 24. — Italijanski veleposlanik v Beogradu Folco Traballa se je večerjal s članom ZIS Tomo Granfilom in z zveznim sekretarjem za zunanjo trgovino Muhamedom Hagićem. Na razgovorih je bila proučena možnost na daljnje razširitve gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo.

FIAT absorbiral LANCIA

TURIN, 24. — Vodstvo FIAT je objavilo vest, da so danes kupili delnice avtomobilske podjetja LANCIA in da so prevzeli podjetje v upravo ter prevzeli tudi odgovarjajoče obveznosti. V poročilu je rečeno, da je vlada pozvala FIAT, da odgovorno intervenira, zaradi težav, ki jih je preživljalo podjetje in zaradi skrbi za zaposlene. FIAT je sedaj obvestila vlado o napravi delnic in prevzetju avtomobilskega podjetja LANCIA.

Poleg tega FIAT pojasnjuje, da bodo ohranili funkcionalno avtonomijo podjetja, da se ohrani prestiž te tovarne in tradicije, ki jih ima v zgodovini italijanskega avtomobilizma.

Zatopek izključen iz KPČS

PRAGA, 24. — Glasilo KPČS «Rude pravos» je danes objavilo vest, da je bil izključen iz partije olimpijski vrvak Emil Zatopek, ker je sodeloval med vrstami oportunističnih zročnikov.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SLOVENSKE KULTURNO-GOSPODARSKE ZVEZE

Nujnost enotnega prizadevanja za dosego konkretnih rezultatov

Predsednik Gorazd Vesel je poročal o sedanjem splošnem položaju in o naših nalogah - Dušan Košuta izvoljen za podpredsednika Zveze

V četrtak se je v Trstu sestel izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, na katerem je predsednik Gorazd Vesel poročal o sedanjem položaju in o nalogah Slovencev v boju za naše pravice. Načelnik komisije za šolska vprašanja Edvin Svab je poročal o prečitih vprašanjih slovenskega šolstva. Izvršni odbor je nato izvolil za podpredsednika SKGZ Dušana Košuto. V nadaljnjem objavljamo v celoti izvajanja Gorazda Vesela in obširnejše poročilo o razpravi v izvršnem odboru.

Današnji izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze poteka v izredno dinamičnih razmerah, za katere je značilna mobilizacija velikih italijanskih množic okoli poglavitnih tem gospodarskega in političnega razvoja, istočasno pa se kaže tudi večja zavzetost za priznanje naših najosnovnejših narodnih pravic.

Boj za splošni napredek, je boj za našo narodno stvar

V teh pomembnih premikih slovenski človek sodeluje z italijanskimi progresivnimi silami, ker se zaveda, da temu dogajanju ne more prisostvovati kot gledalec, kajti boj za splošni napredek je hkrati boj za našo narodno stvar, kar ustvarja ugodnejše pogoje za reševanje naših vprašanj, hkrati pa stimulira samboj za naše narodnostne pravice.

Spremembe v italijanski družbi nastajajo zaradi vse večje politične osveščenosti ljudskih množic. Pojavljajo se vedno nova ostra nasprotja in vodilni politični razred, ki je imel v preteklih letih v svoji rokah ter je doletel smer politiki, gospodarstvu, kulturi itd., je nemoten pri razvoju javljanju ter protislovi in ni sposoben docela pristihniti zastarele družbene strukture. V tem procesu političnega osveščanja prihaja do pritiskov in smeri naprednih stališč v domala vseh italijanskih strankah, vključno tudi v stranki relativne večine (KD), toliko je res, da naraščajoče moči njenevega leva krila ter vedno težavnejše iskanje ravnotežja med strujami dokazuje, kako velik razpon je med posameznimi stališči struj znotraj te stranke. Zato imajo razmere v KD marsikaj skupnega z razmerami, ki so obstajale znotraj enotne Socialistične stranke pred njenim socialdemokratskim razkolom.

Temeljna vprašanja nadaljnje gospodarskega razvoja, ki so tesno povezana z množičnimi delavskimi gibanji (med katerimi nahajamo tudi enotna množična gibanja v naši državi) za pravičnejšo porazdelitev, za 40-urni delavnik, ureditev položaja delavcev v tovarnah s sprejemom delavskega statuta — zahtevajo kmetovalcev, študentov, uradnikov itd. — vse to je mogoče reševati z reformno politiko ter na osnovi širokega sodelovanja italijanskih ljudi, ki hočejo preokreniti italijanske politične ose na levo.

Z naraščajočo pogodbeno močjo levice za uspešnejše odstranjevanje poglavitnih ovir v nadaljnjem italijanskem razvoju, ki se je zaustavil pod pritiskom konservativnih sil, pa se docela naravno vsiljuje tudi možnost večje pripravljenosti političnih dejavnikov za soobčanje z vprašanji našega narodnostnega razvoja.

Stranke so poglavitni dejavniki v našem političnem sistemu in v dialektičnem boju iščejo pota za vse večje uveljavljanje splošnih naprednih stališč, nas pa kot narodno obrambno organizacijo, ki za splošne napredne procese ni neobčutljiva ter jih podpira z avtoriteto svojih specifičnih izhodov in nalog, zanima kako se ti premiki odražajo v naši narodnostni skupnosti, kakšna so stališča in kakšni so odnosi sil v borbi za našo narodno enakopravnost.

Pri tem moramo še poudariti, da imamo Slovenci v Italiji skupne interese z vsemi italijanskimi državljani, kadar gre za splošen napredek, da pa imamo kot priključni slovenske narodnosti še specifične dolžnosti v boju proti raznarodovanju, narodnemu zapostavljanju, gospodarskemu zatiranju in izkoriščanju. Spoprijemati se moramo s konservativnimi silami, ki so tudi zaradi nacionalistične obremenjenosti močno prisotne v političnem življenju tukajšnje države ter imajo svoje položaje v nam nenaklonjeni krajevni in osrednji birokraciji ter prek nje nevtiralizirajo celotna stališča in predloge dobro namernih političnih dejavnikov.

Kljub spodbudnim primerom se prepočasno rešujejo naša vprašanja

Počasi se, ali se pa sploh ne, rešujejo osnovna splošna vprašanja, kakor se počasi ali sploh ne rešujejo vprašanja naše narodnostne skupnosti. To je razlog, da smo Slovenci ne glede na idejno-politično usmeritev ne zadovoljni s sedanjim stanjem, pa čeprav beležimo več primarkov dobre volje, več spodbudnih izjav in sprejemljivih stališč, ki vsa govornijo o pozitivnih premikih v delovanju politikov in oblastnikov na krajevni ali osrednji ravni.

Nezadovoljni smo namreč zaradi občnega razkoraka med spodbudnimi besedami in nezadovoljivim stanjem naših narodnih stvari. Potrebno je večja skladnost med enim in drugim: želimo, da bi beseda postala dejanje, da bi bil tudi za nas, Slovence v Italiji, storjen kvaliteten skok.

Danes so stivali vsi uslužbenci podjetja «Prelli» po vsej Italiji in je bilo ob delodajalcih tiskarjev dnevnikov v zvezi z zahtevami, da se uredi normativ za linotipiste, zaradi česar je tudi prišlo do stavke in jutri ne bo izšel noben dnevnik v Italiji.

skid ljudi, slovenskih množic in naprednih sil za naše pravice izredno živahna in je ustvarila razmere, v katerih je možno nadaljnje napredovanje.

Slovenski poslanec Škrjec je ob pomoči poslancev KD, PSI, KPI in južnotirolskih Nemcev predložil amandama, da bo vlada pri reviziji kazenskega in civilnega zakonika upoštevala določila mednarodnega sporazuma o človekovskih pravicah, tako da bodo Slovenci v sodnem postopku uporabljali svoj jezik. Poslanec je tudi ob drugih prilikah v parlamentu obsežno utemeljeval naše narodne potrebe.

Socialistična odborstva v izvršnih oblastvenih organih, Hreščak v občinskih odborih v Trstu in Waltrich v pokrajinskem odboru v Gorici, uresničujeta slovenske potrebe ter v praksi koristita naši stvari.

V delovnem svetu je predstavnik Slovenske skupnosti dr. Stoka ob pomoči ostalih skupin ponovno uspel uveljaviti zahtevo, naj se odobri zakon o zatiranju narodnostne manjšine ter doseže pregranjanje oseb, ki škujajo k narodnosti mržnji.

V okviru programskih obveznosti leve sredine med PSI, SS in KD je bila izvršena uspešna akcija okoli predlogov za slovensko poimenovanje ulic v zgornji tržaški okolici ter je bila sprejeta obveza, ki predstavlja korak naprej, da bodo občani lahko govorili v rajonskih konzulatih v slovenski, kadar to zahtevajo posebne ambientalne razmere.

V Gorici so prav te dni ustoličili znanstveni odbor zavoda za mednarodne družbene vede, ki je nastal na pobudo krajevnih ustanov in dežel in ki ima za temo svojega dela sožitje in dobre odnose med narodnostmi. V občini Gorica so prav te dni začeli izdajati uradne dokumente v slovenski uradni s streščami, če je proslje uspel to pravico uveljaviti. Slovenska demokratska zveza v Gorici je poslala vladnim organom svoj načelni predlog za popolno zaščito naše skupnosti.

Večja pripravljenost odgovornih organov oblasti, da podprejo kulturno-prosvetno, strokovno izobraževalno, športno in rekreacijsko dejavnost se kaže v prispevkih iz javnih sredstev, ki so bili zavoljo odgovornih deželnih predstavnikov in za naše članice še posebej zavoljo posredovanja podpredsednika deželne zveze Pittonija iz leta v leto za sponzoriranje izdatnejši, kar v določeni meri zmanjšuje težave v našem delu ter dokazuje strpnost in demokratičnejše razumevanje naših potreb.

Novo ozračje

Večji posluh za naše razmere je rezultat številnih nastopov slovenskih in italijanskih predstavnikov prav vseh levičarskih strank v parlamentu, delovnem svetu, pokrajinskih in občinskih svetih. Vsi ti nastopi, v katerih so prisotni tudi zastopniki stranke relativne večine, ustvarjajo novo ozračje, v katerem izgubljajo veljavo razlogi za nasprotovanje našim pravicam. Pri tem ne smemo prezreti odprte meje in njene ugodne vpliva na celotni območji milje, v katerem vse teje uspevajo desničarske spletke proti nam: in proti širšim koristim miru v tem delu sveta kot temelju vzpostojnega napredka.

Vztrajna načelna politika levičarskih strank in progresivna strujanja v meščanskih vrstah je usposobila en del Krščanske demokracije za večje razumevanje za narodnostna vprašanja. Že na zadnjem Glavnem svetu smo za beležili vzpodbudno izjavo pokrajinskega tajnika KD v Trstu Colonijsa. «Mi hočemo — je dejal — razvijati ne pa asimilirajo slovenske manjšine, kajti za nas pomeni prisotnost manjšine obogatitev naše države».

Se ugodnejšo izjavo je podal v delovnem svetu Gorizan Cofanini. «Predvsem predstavlja prisotnost slovenske narodnostne skupine v naši državi — je dejal — dragoceno prilžnost za bistveno obogatitev demokratičnih vrednot deželne skupnosti... V okviru harmoničnega razvoja deželne skupnosti je potrebno priznati Slovence kot državljane in kot skupnosti, vse njihove pravice in tudi posebne privilegirane razmere, da bi se njihove želje po civilni, kulturni, šolski, politični in verski svobodi skozi čas ne zmanjševale, ampak celo ovrednotile, ne pa samo zamajale in spostovala».

Čeprav avtonomni deželi Furlaniji - Juljski krajini vlada in ustanovni sodišče odredka prisostvujeta poseganju v narodnostna vprašanja (ki si jih osrednja oblast privzema zase), je mogoče opaziti njeno pripravljenost ustvarjati vzdušje, v katerem bi bilo možno dejansko odpomniti našim zahtevam. Res je, da in zaživel deželni urad za manjšinske zadeve, ki so ga ustanovili pri predsedstvu de-

(Nadaljevanje na 2. strani)

POLOŽAJ V LIBANONU SE VEDNO NAPET

Hudi incidenti v Tripolisu med demonstranti in policijo

Po neuradnih vesteh naj bi v neredih osem oseb izgubilo življenje - Sirija zbira vojske ob libanonski meji - Naserjevo posredovanje - Reakcije v Tel Avivu

BEJRUT, 24. — Notranji položaj v Libanonu je še vedno izredno napet: v drugem največjem libanonskem mestu Tripolisu je prišlo do hudih incidentov med demonstranti in varnostno policijo, pri kateri je bilo po neuradnih vesteh osem oseb ubitih, po uradnih pa štirje mrtvi in pet ranjenih. Do incidentov je prišlo kljub temu, da so v mestu, kot tudi v Bejrutu in drugih večjih libanonskih središčih, uvedli policijsko uro.

Po vestih, ki prihajajo iz Tripolisa, se je danes zjutraj kljub prepovedi na stotine oseb zbralo na ulicah v stari mestni četrti. Nastopili so varnostni agenti in oddelki vojske ter je prišlo do streljanja in do žrtev. To je še zaostrel položaj v mestu. Na tisoče oboževalnih demonstrantov je zasedlo nekatera vladna poslopja. Demonstranti so izjavili, da se ne bodo umakali, dokler ne bo vlada sprejela njihovih zahtev v štirih točkah: 1. odprava vseh omejitev delovanja palestinskih organizacij; 2. umik vojske iz Tripolisa; 3. odstavitev vseh napadnih kastnikov, ki so odgovorni za napade na Palestince, do katerih je prišlo v preteklih dneh; 4. aretacija odgovornih za zatiranje palestinskih demonstrantov med nedeljo aprila letos in v zadnjem tednu.

Položaj v drugih libanonskih mestih je vsaj navidezno miren, čeprav je vzdušje zelo napeto. V Bejrutu je prišlo samo do sporadičnih incidentov brez posledic v arabskem predelu mesta. Palestinski komandosi so zasedli neko četrt, kjer prebivajo begunci, ter postavili barikade. Varnostna policija je postavila vse naokrog zasedene področja straže, ki preprečujejo vsakomur vstop. Drugo po mestu kroži le malo ljudi, ki si morajo nabaviti posebne prepustnice. Na vseh ulicah so varnostni agenti, ki nadzorujejo, da ni prišlo do kršitev policijske ure.

Posebno zaskrbljenost povzročajo v državi vesti, ki prihajajo s sirskega libanonske meje. Žiti se — vesti pa je potrdil tudi bejrutski dnevnik «El-Orient» — da zbira Sirija ob meji oddelke vojske s tovnostvom, tanki in oklopni vozili. Sirski oddelki naj bi ob meji kopali jarka, medtem ko naj bi vojaška vozila natovaljvala proti meji ogromne količine orožja. Libanonski predsednik

Charles Helou je večerjal telefoniral s sirskega predsedniku Nureddinu Atasiju ter protestiral zaradi zbiranja čet. Tajništvo sirskega predsednika pa je danes sporočilo, da ne bo Sirija na noben način pristala na dialog z libanonskimi oblastmi, ampak da bo izvajala pritisk na Libanon, dokler ne bo ta prevzel aktivne vloge v boju proti Izraelu. Zaostri bili ukrepe — je rečeno v sporočilu predsedstva republike — dokler ne bo Libanon zadobil avtentično arabskega aspekta, dokler ne bo izgnal svoje klice izdajalcev ter ne bo prevzel svoje vloge v arabskem boju za osvoboditev zasedenih ozemelj.

Po poročilih kairskega lista «Al Goumhouria», ki pa še niso bili uradno potrjeni, naj bi Libanon zaprosil egipčanskega predsednika Naserja za posredovanje v sporu s Palestinci. Vsekakor je to gotovo, da je ZAR sprožila intenzivno diplomatsko akcijo, da bi preprečila kolaps arabske fronte, do katerega bi utegnili priti zaradi libanonske krize. V odgovor na poziv voditelja palestinskega odporašstva Arafata je Naser zagotovil, da bo nadaljeval stike z Bejrutom in iskanju sredstva, ki bi lahko takoj ustavilo proces hudega zaostrovanja odnosov med libanonskimi oblastmi in palestinskimi organizacijami.

Egipčanska agencija «MEN» po drugi strani poroča, da je tudi Kuvajt ponudil posredovanje v sporu. Agencija navaja, da je ponudbo sprožil kuvajtski zunanji minister v teku ločenih razgovorov z libanonskim predsednikom Heloujem in palestinskim ministrom za zunanje zadeve v Bejrutu ter je predsednik Helouju izročil poslanico kuvajtskega emira.

Izralske oblasti so večerjavečer prvič po izbruhu krize centralne položaj v Libanonu: podpredsednik ministrskega sveta Jigal Alon je izjavil, da Izrael ne bo ostal prekrizanih rok v primeru, da bi se v sosednjih državah spremenil status quo. V izralskih vladnih krogih poudarjajo, da bi Izrael smatral za neveljavnega sporazum o ustavitvi sovražnosti, če bi bejrutski vlada padla in bi prišla v Libanonu na oblast neka tretja sila. V tem primeru naj bi Tel Aviv sprožil posebne ukrepe za zaščito svojih naselij v bližini li-

Posl. Forlani kandidat za tajnika KD

SPLOŠEN KAOS V MESTNEM PROMETU

Stavka uslužbencev mestnih prevozov

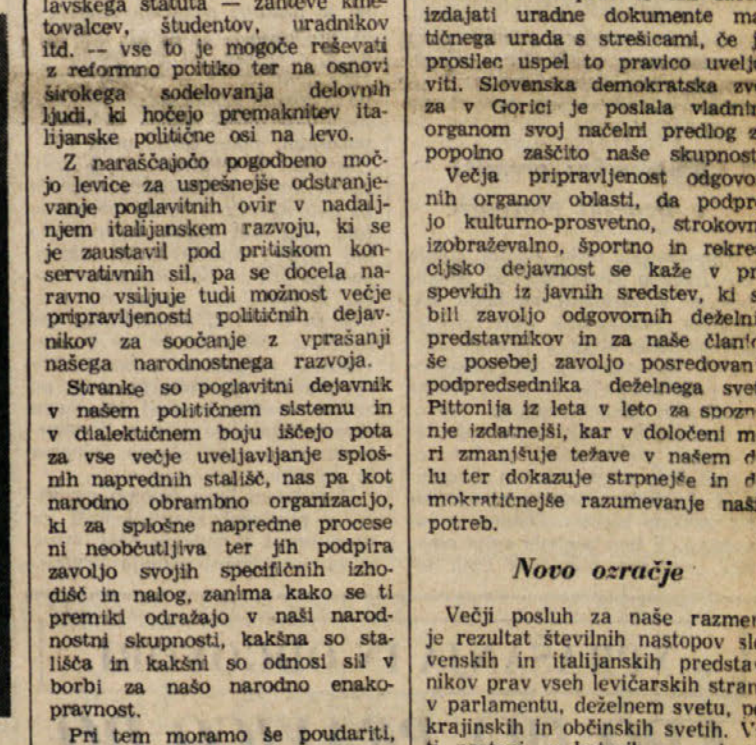
Pogovori z Intersindom o obnovitvi pogodbe za kovinarje - Sporazum z uslužbenci PTT

RIM, 24. — Danes je bila po vsej Italiji stavka uslužbencev mestnih prometnih sredstev in notranje plošbe, ki so jo enotno proglašile vse tri sindikalne organizacije, ker so se razbila pogajanja za obnovitev delovne pogodbe.

Stavka je povzročila resen zastoj v mestnem prometu v vseh večjih mestih, ki je bil še resnejši, ker so se na delovna mesta odpravili številni uslužbenci z zasebnimi avtomobili, tako da se je težav zaradi avtoobsov in filobusov pridružila še zmeda v prometu. Prišlo je do dolgih kolon in zastojev.

Vse tri sindikalne organizacije so že sporočile, da bodo nadaljevali s stavkami in da bodo uslužbenci stavkali še skupno 28 delovnih ur, ki jih bodo sporočile pokrajinske sindikalne organizacije, tako da bodo stavkali od 2 do po 6 ur. Sindikalne organizacije listično ugotavljajo, da so ponudbe za obnovitev delovne pogodbe povsem nezadostne, saj predvidevajo zvišanje plač za 1,5 odstotka in nepomembne izboljšave normativnega značaja.

Na Intersindu so bili danes razgovori za obnovitev delovnih pogodb za uslužbence državnih kovinarskih podjetij. Po razgovoru so sindikati izjavili, da je prišlo do določenega premika stališč in da so ponudili zvišanje plač za 4,5 lir na uro, naravno zvišanje 10 ura

Posl. Forlani kandidat za tajnika KD

SPLOŠEN KAOS V MESTNEM PROMETU

Stavka uslužbencev mestnih prevozov

Pogovori z Intersindom o obnovitvi pogodbe za kovinarje - Sporazum z uslužbenci PTT

RIM, 24. — Danes je bila po vsej Italiji stavka uslužbencev mestnih prometnih sredstev in notranje plošbe, ki so jo enotno proglašile vse tri sindikalne organizacije, ker so se razbila pogajanja za obnovitev delovne pogodbe.

Stavka je povzročila resen zastoj v mestnem prometu v vseh večjih mestih, ki je bil še resnejši, ker so se na delovna mesta odpravili številni uslužbenci z zasebnimi avtomobili, tako da se je težav zaradi avtoobsov in filobusov pridružila še zmeda v prometu. Prišlo je do dolgih kolon in zastojev.

Vse tri sindikalne organizacije so že sporočile, da bodo nadaljevali s stavkami in da bodo uslužbenci stavkali še skupno 28 delovnih ur, ki jih bodo sporočile pokrajinske sindikalne organizacije, tako da bodo stavkali od 2 do po 6 ur. Sindikalne organizacije listično ugotavljajo, da so ponudbe za obnovitev delovne pogodbe povsem nezadostne, saj predvidevajo zvišanje plač za 1,5 odstotka in nepomembne izboljšave normativnega značaja.

Na Intersindu so bili danes razgovori za obnovitev delovnih pogodb za uslužbence državnih kovinarskih podjetij. Po razgovoru so sindikati izjavili, da je prišlo do določenega premika stališč in da so ponudili zvišanje plač za 4,5 lir na uro, naravno zvišanje 10 ura

Ob splošnih družbenih premikih in ugodnih dvostranskih odnosih je naša naloga, da nastopimo kot celota za uresničenje zahtev

(Nadaljevanje s 1. strani)

že, ter si Slovenci od njega še vedno veliko obetamo, toda predsednik Berzantia je v svoji najnovejši predsedniški izjavi svetovalci SR Slovenije Kovičiču tako dejal: «V odnosu do državljanov slovenskega jezika se naša zavest svobodnih ljudi in demokratov navdihuje ob osnovnem načelu, ki je kodificirano v ustavi italijanske republike in v posebnem statutu države, to je, da je treba pripadnikom manjšine zagotoviti polet absolutne enakopravnosti tudi tiste posebne oblike zaščite, ki lahko zagotovijo posebne etnične, jezikovne kulturne značilnosti».

Pomemben napredek v demokratični miselnosti državnih organov oblasti predstavlja odločitev predsednika Berzantia, da sprejme enotno delegacijo slovenskih Slovencev ter posluša njihove razloge in predloge za priznanje narodnostnih pravic in okvirno prizadevanj za razvijanje gospodarstva tega vzostalega področja.

Naša skupnost - pomemben element italijansko-jugoslovenskega zblizovanja

V odnosih med Italijo in Jugoslavijo so bile narodnostne skupine - slovenska v Italiji in italijanska v Jugoslaviji - vedno pomemben element v dvostranskem zblizovanju. Uradno so bile omenjene med obiskom podtajnika Fochijca v Jugoslaviji, predsednika Spiljaka v Rimu ter zunanjega ministra Nennija, predsednika Saragata in zunanjega ministra Mora v Jugoslaviji. Medtem ko sta predsednik Jugoslavije Tito in predsednik skupščine SR Slovenije Kraigher v svojih zdravilnih izrednih poudarjala vlogo narodnostnih skupnosti ter je Kraigher zadel slovenski narodnostni skupnosti in Italiji več uspehov pri zadovoljevanju njenih skupno izraženih težej. Priznavačimo, da bodo Slovenci v Italiji omenjeni tudi v zdravilnih gostov iz naše države.

V zaključnem poročilu je naša prisotnost tako omenjena: «V politiki krepitve dobrega sosedstva se bo poleg izboljšanja kulturnih menjav ter turističnih pobud še posebej poudarjala važnost sodelovanja ustreznih narodnostnih skupin in obsejnega prebivalstva, ki morejo na podlagi notranjih določil in obstoječih mednarodnih sporazumov v veliki meri prispevati k nadaljnjemu izboljšanju oziroma izsodelovanja med obema državama.»

Pomembni premiki v Beneški Sloveniji

Upoštevač nizko starostno stanje ter izredno konservativno izhodišče je v zadnjem razdobju napravila razmeroma največji napredek naša stvar v Beneški Sloveniji. Opravljeno je bilo pomembno politično delo, ki je v okviru splošnega demokratičnega razvoja omogočilo večjo prisotnost nacionalne problematike in kot rezultat tudi večjo narodno osveščenost tradicionalnega gospodarskega in narodno zavestnega prebivalstva. V tem pogledu velja omeniti dragocen prispevek vseh le-

vičarskih sil na Videmskem in velik prispevek ter odprtost s koncilskimi načeli prežete krajevne duhovščine. Za to problematiko je pokazala veliko razumevanje videmska federacija KPI, posebno še njen deželni svetovalec Barcetti. Ta federacija je sprejela resolucijo o pravicah Slovencev v Benečiji ter sklicala shod o teh vprašanjih. S tem so pokazali, kako se je tudi v težkih razmerah za načelna vprašanja potrebno boriti odločno in brez bojznosti pred lastnim šovinističnim meščanstvom in reakcionarnimi skrajenci, če se resnično hoče narodna enakopravnost vgraditi kot dragocen kamen v temelje resnične demokracije in boljše človeške družbe.

Tudi videmska federacija PSI že leta z živim zanimanjem spremlja borbo Slovencev v Benečiji. V njenih vrstah se udeležuje Viljem Cerno, ki naglašava naše pravice tako na krajevni kot na pokrajinski ravni Italijanske socialistične stranke. Ta stranka je do nedavnega delila vladno odgovornost ter bo tudi v naprej pomemben dejavnik v splošnem razvoju. Ker sodeluje v krajevnih organih oblasti, je bil doprinos njenih predstavnikov pri konkretnem urejanju naših stvari vedno pomemben.

V zadnjem razdobju je torej prišlo v odnosu do nas do večje odprtosti, kar nam omogoča nadaljevanje politične akcije, da bi premaknili stvari za korak naprej, zato zveni kot posem letosnja izjava notranjega ministra Restiva, da «živimo vse pravice». Prav tako se moramo pritožiti nad vrsto neurejenih bistvenih stvari. Kakšno na razpis natečaja za slovenske profesorje, didaktične ravnanje in nadzornike slovenskih osnovnih šol, ki ga je objubil minister za šolstvo Ferrari Aggradi ob zaključku lanskega šolskega leta in preprečil stavko slovenskih profesorjev, ki je državnih oblasti hotela opozoriti, kolikšna je mera njihovega nezadovoljstva in ponižanja. Nimamo dovoljstva in ponizanja. Nimamo dovoljstva in ponižanja. Nimamo dovoljstva in ponižanja. Nimamo dovoljstva in ponižanja.

Akcijski odbor na Opčinah, rezultat skupnih težen celotne slovenske politične mavrice, v tem pogledu dosega zadovoljive rezultate, ter naj nam bo njegova akcija v pošk, da se je treba za uspehe predvsem zebiti manj vrednostnega kompleksa. Razveseljiva je solidarnost med slovenskimi in italijanskimi študenti, ki se je nazorno pokazala s slovenskimi napisi v njihovi povorki: nova kvaliteta, ki je zrasla na našo mladinsko oporečnost. Takšen vzgled pričakujemo v večji meri kot doslej tudi v delavskih povorkah, kakaj borba proti avtoritarizmu v tovarnah, ki je politična borba delavskega razreda za demokracijo in proti izkoriščanju, ima kot nujno komponento bolj proti zaposlovanju narodnostnih pravic slovenskega delavca. S pravnimi metodami političnega dela naj se razvijajo vse kvalitete delavca, da se bo za vse vrste vključil v prizadevanja za narodni in kulturni dvig po zgledu svetlih tradicij tržaškega slovenskega delavstva v Cankarjevih časih, med obema vojnama in po njih.

V zadnjem času čujemo govornice o pretirani zakrbljenosti za neodvisnost v vodenju naše zveze in za neodvisnost pisanja Primor-

skega dnevnika. Takšna zakrbljenost je docela odveč, ker se niso v ničemer menjali koncepti naše zveze in se zato tudi ne more menjati pisanje našega dnevnika.

Ostajamo zvesti načelom osvobodilne boja slovenskega naroda in italijanskega odprniskega gibanja, sklicujemo se na ustavo, ki je sad progresivnih prizadevanj.

Podpredsednik SKGZ Dušan Košta

vanj in odprniskih misli, na deželni statut ter z zadovoljstvom spremljamo družbene premike in uveljavljanje naprednih stališč, s katerimi se ne smemo zadovoljevati, ker je samo na takšen način mogoče uresničiti tudi naše narodnostne zahteve.

Za slovenska narodnostna kulturna in gospodarska vprašanja se naša zveza specifično zanima, da bi izpopolnjevala delo strank, ki zaradi veliko širših okvirov in številnih vprašanj nimajo vedno dovolj možnosti in časa, da bi skrbele za osnovne potrebe naroda, ki živi izven meja domovine in hoče razvijati celovitost svoje osebnosti. Zato ne moremo govoriti o konkurenci, ampak samo o pametnem dopolnjevanju, skratka o nekakšni delitvi dela v politični areni. Saj vendar delamo za splošno slovensko korist, ker ne sme z neovčljivo gledati na našo razvejanje in življenjsko dejavnost, ki nikomur nič ne jemlje, ampak samo daje.

Ko poudarjamo našo popolno avtonomijo istočasno odklanjamo tudi sleherni obliko pritiska na naše delovanje, ki je in hoče biti avtonomno od strank ter odraz hotenja in spoznanja zavernih Slovencev, da je potrebno imeti enotno organizacijo, ki skrbi za pravičen narodni razvoj in tudi za naše pravice hkrati. Na takšen način je mogoče prispevati naš specifični delež k prizadevanjem znotraj naše narodnostne skupnosti, da bi se v zapletenih in težavnih razmerah dialektike in strankarskih nasprotij, ustvarile razmere za čim bolj pravičen narodni razvoj. S tem seveda tudi naša zveza postaja dejavnik, ki zavzema svoje mesto v našem manjšinskem življenju.

Primorski dnevnik ni nikoli bil in nikoli ne bo arzenal za določena, nam tuja stališča, ampak bo vedno zastopal samo napredna stališča v mednarodnih odnosih in v italijanskem notranjepolitičnem življenju. Kot edini dnevnik Slovencev v Italiji pa je istočasno njegova bistvena naloga spremljati in podpirati vsa prizadevanja za našo narodno enakopravnost. Od teh osnovnih vodilnih misli, tudi v bodoče ne moremo odstopati.

Naša zveza stalno spremlja delovanje svojih članic ter goji do njih kakor tudi do ljudi, ki se v njih udeležujejo, popolno zaupanje ter zavrca kakršna koli namigovanja, ki imajo slab prookus in prizvok: so v nasprotju z našimi narodnostnimi koristmi ter zmanjšujejo učinkovitost našega dela.

Na zadnji seji predsedstva SKGZ smo razpravljali o novih razmerah v našem življenju Tigolo vili smo dinamično italijansko-gosposkarsko političnega dogajanja, v katerem Slovenci nastopamo kot poseben dejavnik, ki ima svoje mesto tudi v dvostranskih stikih med Italijo in Jugoslavijo. Odprta meja prinaša gospodarske koristi trgovcem, ki blago prodajajo, pa tudi delovnim ljudem, ki ga proizvajajo. Ob tej meji piha svez veter, ki odstranjuje zaprtost in konservativizem, v kateri koli stranki se pojavlja, ter prinaša nove vrednote, ki jih širši svet že dalj časa sprejema.

Pojavlja se vprašanje, kako bomo znali Slovenci kot celota nastopati v sedanjem zanimivem političnem trenutku, v katerem po našem objektivnem mnenju lahko uresničijo vsaj nekaj naših poglavitnih zahtev.

Pri tem je važno predvsem to, kako bomo delali in kaj bomo delali, ravno mi, Slovenci, ki pripadamo različnim idejno-političnim grupacijam, pa nam kljub temu pritiče prva dolžnost, da sami spregovorimo, kaj hočemo in kako hočemo to uresničiti.

Ne da bi se spuščali v podrobno razpravljanje, kako povsem je tempo reševanja naših pravic in ne da bi povedali tudi to, da so poglavitna vprašanja še vedno odprta, bi želeli predvsem po udariti, da cela vrsta stvari govorijo o tem, da se odstranjujejo predsodki proti nam in da tudi v tujini, ki so bili tradicionalno do nas brezbržni, se priznavajo pravico po naši narodni enakopravnosti.

Toda ta sad nam ne bo padel sam z drevesa, če se tudi sami ne bomo potrudili. Iskajmo vse dosežanih let nas učijo, da se bilo naše akcije uspešne samo takrat, ko so doživljale enotno podporo vseh političnih sil. Zelo

zavzemanje za našo stvar, ki politika ob stran strankarske razprtije, edino lahko neutralizira učinke stare in preizkušene politike razvijanja in vladanja.

Potrebni so naši enotni pritiski na odgovorne politike in birokracijo, ki je tako na osrednji kot na krajevni ravni nam nasprotna. Sporazumeti se moramo okoli nekaterih tem ter se zanje enotno zavzemati.

V našem manjšinskem življenju beležimo nekaj lepih primerov skupnega nastopanja, kot je enotni šolski odbor, akcijski odbor na Opčinah, uprava Slovenskega gledališča in tudi nastopi beneških Slovencev so prežeti z enotnimi težnjami. Ti spodbujajoči vzgledi naše zrelosti naj se širijo tudi na druga področja in katero od teh področij je v tem trenutku važnejše kot skladna politična borba za osnovne pravice naše skupnosti.

V teh prizadevanjih nas ne sme motiti, če izhajamo iz različnih idejnih gledišč. Za našo narodno stvar se je s pravim majhno dobro voljo mogoče povzdigniti na drugo raven, kjer prevladuje poglavitna skrb za ogroženi narod. Gre za vrednote, ki so svojem značaju združujoče, ali pa vsaj morale združevati.

Zato pozivamo vse odgovorne slovenske ljudi v strankah ali v slovenskih skupinah, naj razumejo sedanji ugodni politični trenutek ter si prizadevajo, da bomo znali z njim ujeti korak. Večkrat smo že pokazali svojo zrelost ter soglasje, kadar je to zahteval čas, po čeprav smo se morali spoprijeti s precejšnjimi težavami, preder smo prišli do cilja.

Obenem pozivamo člane izvršnega odbora SKGZ, da nas pooblastijo za pogovore z ostalimi političnimi strankami in skupinami. Mi smo v preteklosti in tudi v bodoče bomo vlagali napore, da bi se stališča strank in skupin do osnovnih slovenskih vprašanj vedno bolj zblizovala, če že ne morejo zaradi predsodkov, biti identična in enotna. Strankarski razlogi se morajo v določenih trenutkih umakniti širšim koristim. Nam se vidi, da je sedaj prišel čas, ko je takšno izbiro potrebno izvršiti. Na pogovori bomo mogli prebrati posamezna stališča ter jih navzven čim bolj pravično, se pravi učinkovito, branili.

Sevastiti moramo izhodiščni program enotnih zahtev ter se okoli njega sporazumeti za skupno podporo in tudi takšne skupne akcije, ki nam jih bo čas narekoval in ki bodo pokazale, da smo zani dozoreli.

S strpnim pogovarjanjem in prizadevanjem iskanjem skupnih stališč v osnovnih vprašanjih bomo zlahka dočeli tudi slovensko zastopništvo nazven, ki ne sme biti nič drugega kot odraz vsebine enotnih stališč ter zunanja manifestacija boja za nekatere poglavitne zahteve vseh Slovencev, bitočih v tseh pokrajinah naše dežele.

Razprava o predsedniškem poročilu

Razpravo je otvoril odv. Kukanja, ki je ugotovil, da ga predvsem zanima oni del poročila, ki govori o nalogah in o položaju Zveze same, saj je vtis težko na primeren način verbalno dokazovati upravičenost Zveze, kar pa preproščilo dokazuje njeno delo. Odv. Kukanja je ugotovil, da so zadnji dogodki dokazali, da najvidnejši predstavniki družbeno političnega življenja v Jugoslaviji in še zlasti v Sloveniji dobro poznajo naš položaj in da so naša vprašanja v obeh najvidnejših osebnosti Slovenije vedno prisotna. To dokazuje tako nastop Kovičiča v Trstu kot Kraigherja in je za nas dragoceno, istočasno pa naša trditve nekaterih ljudi, ki drugače mislijo.

Odv. Sancin je ugotovil, da je poročilo zelo dobro in pohvalno optimizem, ki ga preveča, pri čemer pa poročilo tudi realistično upošteva razkorak med izjavami, splošnim ozračjem in stvarnimi dosežki. Nujno je zaradi tega izdelati precizne predpostavke za reševanje vprašanj na posameznih področjih in pri tem ugotoviti, kakšne perspektive imamo, da se uveljavimo kot skupnost in kot posamezniki. Dr. Sancin je tudi opozoril na bližnjo razpravo v gorškem občinskem svetu o globalnih vprašanjih slovenske manjšine.

Ing. Renko je dejal, da se docela strinja o ugotovitvah, ki se nanašajo na predsedniškem poročilu glede pisanja Primorskega dnevnika. Pozval je izvršni odbor da da predsedstvu čim širše pooblastilo, da se sedaj, ko so ugodni pogoji in ko nas vežejo tudi določeni roki, čim več naredi, odnosno da se naredi vse, kar je potrebno, da se odpravijo razkorak med dejanskim stanjem in med izjavami.

Volk je opozoril na splošno boljše ozračje in ugotovil, da se ne sme pozabiti na resolucijo, ki jo je sprejela socialistična stranka sprejela na lokalnih in na vsedržavnem kongresu, ker obvezuje sedaj ne samo PSI temveč tudi PSU. Splošno ozračje pa nas obvezuje, da smo v našem delu bolj stvarni in da izpeljemo neke zahteve do kraja.

Dr. Skerjil je kritiziral, da nekatere organizacije pošiljajo prošnje kar v Italijanski, in najboljsem primeru pa dvojezične, kar pa obstaja jasna pravica in tudi je praksa, da se prošnje lahko vlagajo samo v slovenski.

S. Spetš je obširneje govoril o odnosu do sindikatov in navedel nekatere konkretne primere posega Zveze, kar pa je bistveno premalo. Danes so v vodenju sindikalnih organizacij živo prizadeletni Slovenci in je s temi ljudmi treba najti stik ne samo neke na vrhu, temveč tudi v tovarniških odborih, saj ne gre samo za neke konkretne stvari, temveč za zelo konkretne stvari, ko so na primer cele kategorije sestavljene pretežno iz slovenskih delavcev. Kot primer je navedel kamnarje, ki so slučajno, da imajo svoje sindikalne skupščine na sedežu slovenskega prostovnega društva v Nabrežini.

Razpravo je zaključil predsednik Gorazd Vesel, ki je zlasti poudaril obseg pooblastila predsedstvu in ugotovil, da gre za zadeve, ki jih moramo Slovenci skupno reševati v skupno korist, ne pa za razgovore o Zvezi same, ker je to pristojnost njenih članic in njenih organov, da avtonomno odločajo.

Izvršni odbor je nato z dvema vzdržnim glasovanjem odobril predsedniško poročilo in v njem izoblikovano pooblastilo predsedstvu.

Obpravna nekaterih šolskih vprašanj

Načelnik komisije za šolstvo Edvin Švab je imel okvirno poročilo o stanju slovenske šole, pri čemer se je najprej dotaknil razveseljivega vpisa v šolo in zlasti razveseljivega dejstva, da so bili tokrat ljudje bolj prizadeti, zaradi česar je bila splošna kontrola vpisa večja. Pri tem so kontrolna društva in druge organizacije opravile pomembno akcijo. Omeniti je tudi primere borbenosti staršev in zlasti v Rojani, ko je šlo za razporeditev učnih moči.

Letos je jubilejno leto slovenske šole, glede česar je že bilo dogovorjeno v okviru odbora za

slovensko šolo, da bo pripravljena skupna proslava in izdana primerna publikacija. Izražena pa je bila, tudi želja, da bi bile te proslave skupne z goriskimi šolniki.

Razprava o šolstvu je bila na seji izvršnega odbora zelo živahna in se je dotaknila najrazličnejših vprašanj: strokovne šole in njenega ustroja, otroških vrtec, izvajanja odnosno pomagalne izvajanja zakona o slovenskih šolah, razvoja trgovskega zavoda v Gorici, ki ni bil ustanovljen v ustreznem zakonom, naporov da se doseže vsaj prvi korake v smeri slovenskega šolstva v Beneški Sloveniji itd. Govor je bil o nujnosti in o pogojih za ustanovitev šolskega odbora na Gorškem, ki naj bi zajel vse skupine in razne organizacije.

S. Spetš je obširneje govoril o odnosu do sindikatov in navedel nekatere konkretne primere posega Zveze, kar pa je bistveno premalo. Danes so v vodenju sindikalnih organizacij živo prizadeletni Slovenci in je s temi ljudmi treba najti stik ne samo neke na vrhu, temveč tudi v tovarniških odborih, saj ne gre samo za neke konkretne stvari, temveč za zelo konkretne stvari, ko so na primer cele kategorije sestavljene pretežno iz slovenskih delavcev. Kot primer je navedel kamnarje, ki so slučajno, da imajo svoje sindikalne skupščine na sedežu slovenskega prostovnega društva v Nabrežini.

KOSARKA

JUTRI V TRSTU

Borovci brez trenerja proti peterki CRDA

Po prvem neuspehu v prvenstveni tekmi z ekipo Italsidra, se bo mladinska peterka Bora spoprijela jutri z ekipo CRDA. Mlade borovce bo tokrat spremljal Ljivi Perot, ker bosta Stojan Kofol in prof. Mari odstopa: prvi zaradi vojskajih obveznosti, drugi ker bo spremljal člansko moštvo v Anhovo.

Borovce torej čaka v nedeljo težka tekma, kar bo razporeditev sil na igrišču dokaj izenačena in imata obe moštvi enake možnosti za osvojitve celotnega izkupička.

Srečanje bo v Trstu, v telovadnici v Ul. della Valle. Začelo se bo ob 10. uri.

Bor bo nastopal v naslednji postavi:

S. Pertot, M. Kralj, V. in S. Hrvetič, M. Šare, R. Stokelj, M. Škrli, D. Zavadlali, I. Sosič.

Pred to tekmo, ob 8. uri, bodo v isti telovadnici nastopili tudi naraščajniki Bora.

LIVIJ PERTOT

NOGOMET

Jutri ob 12.30 bo na novem igrišču v Padričah tekma 3. amaterske nogometne lige med Vesno B in Primorcem. Srečanje se bo začelo ob 12.

SPORTSPORT

V 3. AMATERSKI LIGI

Sovodenjski nogometaši s pomlajenimi silami

Jutri bodo nastopili tudi naraščajniki

Jutri se bodo začela za sovodenjske nogometaše nova prvenstva. Začelo se bo tekmovanje v tretji amaterski ligi, pa tudi naraščajniške predprvenstvene tekme.

Nekaj besed o prvi sovodenjski ekipi. Letos so jo vključili v tekmovanje tržaškega okraja tako da bo večino tekem odigrala v okolici Tržača. Ekipa je letos precej pomlajena. Del starih igralcev je odšel in tako so prišle v moštvo mlade sile. Vsako predvidevanje o tem, kako bo moštvo letos igralo, je zato precej tvegano in težko.

To je dokazalo tudi nedeljsko srečanje s trebrenskim Primorcem. Čeprav so Sovodenjci nastopili brez nekaterih članov prve postave, so prikazali zadovoljivo in borbeno igro. Poseben napad je postal po vrnitvi B. Marsona bolj prodoren. Uvrstitev Vižintina in Griona v kriklo vrsto omogoča uspešnejšo igro na sredini igrišča.

Jutrišnja tekma proti Azzurri bo v Ločniku ob 10.30. Pri gostini Hmeljak naj se ob 9.30 zbera na slednji igralci: Uršič, B. Kuzmin, R. Vižintin, Ferfolja, Novak, Malič, Petecjan, Gruden, Florin, Grion, Marson, Gulin, Brumat, Tomšič.

Ob 8. uri zjutraj naj se zbera naraščajniki na sportnem igrišču, od koder bodo odšli v Zdravščino. Zbera naj se: R. Devetak, B. Devetak, Peric, M. Cotič, Cjan, F. Čudek, I. Čudek, L. Petecjan, E. Petecjan, B. Tomšič, L. Tomšič, B. Tomšič, Batišič.

NAMIZNI TENIS

Odgodelo prvenstvo C lige

Jutri bi se morala začeti italijansko moško namiznoteniško prvenstvo C lige, v kateri nastopa letos tudi ekipa nabrežinskega Sokola. Namiznoteniška zveza pa je sporočila, da je prvenstvo odgodelo.

Ekipa Bora, ki nastopa v B ligi, bo jutri gostovala v Trevisu. Njen nasprotnik bo Brooklyn Treviso. Za Bor bodo nastopali Tavcar, Boie in Sinigoi.

ODBOJKA

Jutri bo na stadionu I. maj v Trstu prijateljski moški odbojbarski turnir. Nastopile bodo ekipe Ljubljane, Libertasa TS in Bora. Turnir bo služil kot priprava za B ligo in se bo začel ob 9.30.

Totaleto

Table with football results: Bari - Sampdoria X, Fiorentina - Torino 1, Juventus - Inter X 2, etc.

TOTIP

Table with tennis results: 1. - prvi 1, 2. - prvi 2 2 X, etc.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI KDO IMA PRAVICO DO 13. VOJNE POKOJNINE

V italijanski zakonodaji velja predpostavka, da ko določen zakon izide in je objavljen v uradnem vestniku, se ima tudi, da ljudje ta zakon poznajo in se ga tudi poslužujejo. Realnost pa je seneča drugačna, kajti ravno ravnejši sloj prebivalstva ni o tej ali o ugodnosti pravočasno in pravilno obveščen in je zato tudi marsikaj za razne zakonske ugodnosti tudi prikriljan. Eden takih primerov je tudi trinajsta vojna pokojnina.

Ze leta 1967 je izšel zakon, ki je predvidel, da se raznim vrstam uvrščenim vojne pokojnine dodeli posebna letna doklada. Ta posebna letna doklada, ki znaša višino ene mesečne pokojnine, ni nič drugega, kot trinajsta pokojnina. To pokojnino so prvotno prejemale samo vojni invalidi z vojno pokojnino prve kategorije. Omenjeni zakon iz leta 1967 je prejem trinajste pokojnine razširil na vojne invalide od druge do osme kategorije. Nadalje imajo pravico do trinajste vojne pokojnine preživeli vojniki (vdova, otroci in starši), ki je umrl v vojni ali zaradi posledic vojne. Nimajo pravice do trinajste vojne pokojnine preživeli vojniki vojne invalida, ki ni umrl za posledicami vojne.

Kje je razlog, da kljub zakonski mu določili mnogi upravičenci ne prejmejo trinajste vojne pokojnine? Predvsem zato, ker za prejem trinajste pokojnine je potrebno napraviti ustrezno prošnjo ter jo nasloviti na sedež zakladnega ministrstva. (Direzione provinciale del Tesoro). To prošnjo je treba napraviti leto za letom in kadar je ne napravili izgubi za tisto leto pravico do trinajste pokojnine. Ali toženo, pravico do pokojnine izgubi, kdor zanjo ne zaprosi v dveh letih.

Zakaj je treba napraviti leto za leto prošnjo? Predvsem zato, ker morajo vsi upravičenci trinajste pokojnine izpolnjevati določene pogoje, in jih morajo leto za leto tudi dokazati. Ti pogoji so:

- da niso v nobenem delovnem razmerju ne kot odvisni ne kot neodvisni delavci;
- da ne plačujejo komplementarnega davka (Vanoni).

Zato morajo vsi prosilci podpisati posebno izjavo, da niso v delovnem razmerju ter prošnji priložiti tudi potrđilo finančnega urada, da ne plačujejo komplementarnega davka.

Tako imajo uradi zakladnega ministrstva polne rove dela, saj morajo preveriti letno nad pol milijono prošelj in ugotoviti, če prosilci izpolnjujejo vse potrebne pogoje. Bolj enostavno bi bilo, če bi dali trinajsto vojno pokojnino vsem uvrščenim vojne pokojnine brez nobenih pogojev. Verjetno bi to dr. Zavo stalo manj, kot cela vrsta uradnikov v zakonu, če prosilci izpolnjujejo v pravno določene pogoje. Toda zakon je zakon. Zato svetujemo našim čitateljem, naj, če tega še niso storili, nemudoma poselejo potrebne dokumente in prošnje na ustrezni urad, da bodo deležni ugodnosti trinajste vojne pokojnine.

Poviški ženske pokojnine

Cela vrsta naših čitateljc se je pritožila, da ni bila deležna mesečne povzika 2052 lir na pokojnino, o katerem smo na tem mestu poročali, da pritiče po novem zakonu vsem ženskam, ki uživajo lastno pokojnino. Opozoriti moramo naše čitatelje, da socialni zavod tega povzika še ni začel izplačevati, ker ni dobil o tem še ustreznih navodil. Potrebno bo verjetno še malo po trpljenju, tsekaror, v boho izplačevali zaostanke od 1. januarja dalje.

Large advertisement for 'DROPP' featuring a map of Italy with city names and the slogan 'Zelo veliko novih Irgovin drop v Vašo korist Velika Irgovinska mreža na evropski ravni, specializirana v konfekciji in oblačilstvu za moškega ženske otroka'.

JOŽKO LUKEŠ

Nebeški muzikant

Dej je drobno rotil in v zraku je bila zoprnja meglja. Zdelo se mi je, da mi vse telo oklepa neprijetna plaga in tresel sem se od mraza. Poleg mene je hodila mama, bla sva na očetu pogreb. Pokopališče malega mesta je bilo v predmestju, četrt ure hoda, nič več. Mama se me je držala pod pazduho, da bi laže hodila, kajti močno je sepala. Hodila sva molče. Kdaj pa kdaj sem jo od strani pogledal, če se bo kaj spganilo na njenem obrazu. Toda hodila je mirno in nekakšna tiha vdanost je bila v njenih očeh. Pomislil sem: »Glej, moj ti je umrl, moj, ki je z njim prešle skoraj štirideset dolgih let, ki mu je rodila otroke, s katerim je delila vse lepo in grdo, vse dobro in slabo, pa glej mir in spokojnost sta zdaj v njenih očeh, kakor da se ni nič zgodilo, kakor da bi bil oče še vedno med nami živ in vesel, kakor je bil vedno...«

Oče! Mislil so mi za trenutek potole k njemu. Pravili smo mu otek, včasih tudi tatinek, bil je oče in zato smo ga tako klicali. Med prvo svetovno vojno je v Ljubljani spoznal mamo in tako je ostal v Sloveniji. Zaposel se je pri železnici; zvečer pa je hodil v kavarno, kjer je igral v orkestru. Bil je odlični glasbenik in znal je igrati mnogo instrumentov. Najlepše pa je igral na harjo. Živo se je danes spominjam, kako je včasih zvečer sedel k harfi in so njegovi dolgi beli prsti izvajali iz strun čudovite melodije. Se mi otroci, ki smo bili sicer razposajeni in napačni, smo takrat obstali in utihnil ter ga zamaknjeno poslušali.

Oče nam je pravil, da je harja angelski instrument in da so mu tisti, ki jo igrajo nebeški muzikanti. Privedel nam je tudi, da ima vsaka struna na harji svoj pomen. Potem nam jih je našteval: radost, ljubezen, prečnost, razposajenost, iritnost, mladost, mir, žalost, jeza, otožnost, sovražnost, bes, nemir in tako dalje. Harja ima mnogo strun in moral nam je našteval njih imena, toda nikoli se ni naveličal.

Večkrat se je kakšna struna na harji utrgala. Kar sredi noči je zaslišal bolesten glas in ta krat je bil oče potel. Mati pa se je jezila, saj so bile strune zelo drage, oče pa je zmislił slabo. Skrbno smo morali vedno zapirati vrata in okna, da ne bi harja stala na preprihu, oče pa je pokrival z odejo. Pravil nam je, da se prav gotovo tisti trenutek, ko se na harji utrga struna, nekdo poslušajo od sveta, če se utrga teka struna, umre otrok, če pa debela, odrasel človek.

«Kako je to kruto,» sem takrat pomislil, struna se utrga in človek odide za zmeraj. Spominjam se, da sem potem, kadar koli me je zbudil ponoči po utrgani struni, dolgo strel in temo in si v svoji otroški domišljiji risal otročička, ki so položili v belo krsto. Groza me je bilo takrat in dolgo sem tihno ihtel v blizino, dokler nisem zaspał.

«Ali se je tudi noč pred občotno smrtjo utrgala struna na njegovi harji?» sem pomislil. Čeprav je bil oče že v letih umrl, je morala to biti teka in nesela struna, kajti bil je veseljak, vedno pripravljn na šalo in smeh, kot da bi bil prišel iz rodnine Moravske tso radost in prečnost, o kateri govori moravska narodna pesem. Da, bil je smehen človek in vsi so ga imeli radi. Kadar je v poznih letih, ko ni več igral, ustopil v kavarno, so mu muzikantje vedno zalgrali kakšno zrinahno češko melodijo in on jim je s čisto pivom nazdravil in se jim nasmehal. Pivo... pivo... pivo... Beseda pivo se mi je hipoma zadrla v srce, globoko, tako globoko, da me je nasklelo od bolečine. V zadnjih trenutkih svojega življenja je oče s tresočo roko napisal na kor papirja: pivo... pivo... pivo... Nisem mogel razbrati kaj želi in se dalje sem mislil v njegovo, od kapi zmalena usta, grozde jagode, da se mu je njih sok cedil po bradi in po vratu. Sele potem, ko je izdihnil in sem nekje našel počešalno steklo, sem razbral njegovo poslednjo željo. Toda bi je prepoznal, prepoznal in zručilo bom nosil to bolečino in srce me do konca svojih dni.

Slišal sem zobe in pogotnilo alno, kajti v grlu me je dušilo. Pravi je, da se vedno drobno rotil, mamini korak pa je postal počešalni. Pogledal sem jo spet. Oči so se ji nenadoma zazlele v vstano, pohitel sem za njimi in videl, da so obstale na oknih visoke hiše. Takrat sem spoznal, da stojita pred hišo, v kateri smo nekdanj stanovali in kjer so mi potekala otroška leta. Mama se je nenadoma oprlela železnice, vrtno ograje ob hiši, sklo človekovi glavi, ki se je ves razdal za kulturno blaginjo slovenskega na Koroskem. 18. septembra t.l. je poteklo 100 let, kar je ugasnilo njegovo življenje v 41. letu. Le nekaj mesecev pred tem je pred 100 leti zasnoval svoj poslednji ljudski časopis »Beseda«. V listu gre za dvoživko med časniškim in časopisnim periodičnim tiskom. O njegovi pretrganji 19-letni publicistični ustvarjalnosti je bil natisnjen v »Primorskem dnevniku« izrpen sestave konec januarja 1965. Pravi je, da posvetimo njemu, ki sodi med kulturno ter izdajateljsko najplodovitejše, najtvornejše Slovence, svojo pozornost ob 100-letnici njegove smrti. Nedvomno kažejo A. Janežičevi presenetljivi poseški in kulturno sodo koroskega slovenskega svojega pomembnost s predorom slovenskih periodičnih in knjižnih tiskov med slovensko ljudstvo na

V foyerju balkona v Kulturnem domu je odprta razstava del našega mladega slikarja Demetrija Ceja. Vodstvo gledališča je napovedalo, da bo za vsako novo gledališko premiero razstavljal eden izmed slovenskih zamejskih umetnikov.

KRST NOVITETE ZA OTVORITEV GLEDALIŠKE SEZONE SG

Levstikov literarni Martin Krpan v novi Mahničevi odrski oživitvi

Proslavitev 35-letnega gledališkega jubilaranta Danila Turka - Joca v naslovni vlogi

Da bi ostalo zvesto načelom in tradiciji, je umetniško vodstvo Slovenskega gledališča poskrbelo, da se je tudi jubilejna gledališka sezona v Trstu začela z izvirnim slovenskim gledališkim delom, z Levstikov Mahničevim »Martinom Krpanom«, kot se pred malo manj kot 35 leti začela prva povojna s Cankar - Delakovim »Hlapcem Jernejem in njegovo pravico«. Kakor je ta zvestoba načelom in tradiciji hvalevredna, tako je tudi izpostavljena nevarnostim in tveganjem, kajti ni tako lahko priti vedno do dobrih tekstov, saj dramska ustvarjalnost med Slovenci ni ravno bogata, pa naj gre že za povsem izvirna dramska dela ali pa za odrske predelave literarnih tekstov. Pri teh poslednjih je nevarnost se toliko večja, ker se redko posreči ohraniti v odrski obdelavi literarni odgovarjajoči gledališki vrednosti.

S tem uvodom nikakor ne mislim razvednotiti iskrenega Mahničevega prizadevanja, da bi nam v odrski obliki ohranil tekste, ki so se malodane že izgubili, kot so na primer razni pasji ni, ali pa literarne bisere iz samih začetkov naše književnosti in izterarne ustvarjalnosti. Trdno sem prepričan, da ta njegova prizadevanja zasluža vsa pozornost in priznanje vsakega ljubitelja, ki je Mahničev nesporni

mojster gledališke forme in istočasno pedant, silno občutljiv in z izjemnim poslušom obdarjen kultivator lepe, čiste slovenske besede, zlasti staroznane. Ti dve lastnosti sta pri njem jamastvo reane in kvalitete ustvarjalnosti, ki jo plemeniti še stvarjena studijska serioznost, kot pa vzorna režiserska metodčnost. Če kdo, potem je gotovo Mirko Mahnič tisti sodobni dramaturg, ki ima največ šans, da bo plod njegovih prizadevanj sprejemljiv. Povedati hočem le, kako je tudi za resničnega mojstra tveganje prirejanje literarnih tekstov za oder, kajti če neko delo ne uspe tako, kot pričakujemo, potem tega ne gre pripisovati naši pisov literarne predloge (njemu se najmanj). Ni dramaturgoz in velikokrat tudi ne zavajalec, temveč enostavni resnični, da sama literarna vrednost nekakega teksta se ni jamstvo za uspeh njegovega odrskega obkroževanja.

Zdi se mi, da velja to tudi za »Martina Krpana«, ki nam ga je pripravil Mahnič, čeprav ni nobenega dvoma, da je njegova dramaturgozja boljša od vsake do sedanjih in to ne samo zato, ker je Mahničev odnos do literature najbolj spoštljiv, saj govori izključno z Levstikovimi besedami, temveč tudi zato, ker je našel prijem, ki je po svoje izviren, ne glede na to, da je sigra v igri že večkrat uporabljena

oblika. Enostavno se mi zdi, da velja zato, ker manjka temu gledališkemu »Kranpu« dramska struktura pa ne zato, ker bi je Mahnič ne znal ustvariti, temveč zato, ker je v Levstikovi povesti ni kje vzeti, zlasti ne, če hoče dramaturgoz ostati tako zvest literarni danosti, kot ji zavestno ostaja zvest Mahnič. Sama klenost Levstikovega jezika, sama melodičnost njegove dolenjšine, sama plastičnost v njegovi pripovedi, kar vse ustvarja literarno vrednost, pa so premočno elementi za »dramaturgoz«, ki bi zagotavljal delu zanimivo odsko gradnjo in o mogočajo v najboljšem primeru le ilustriranje besedila z živimi podobami in osebnimi omogočajo torej živo slikanico, ki lahko hodi vnaprejšje z literaturo le s svojo poetičnostjo in dogmatiziranim melodičnim jezikovnim predstavljanjem ter še s kreativno sposobnostjo igralcev.

Skrupoznost dramaturško primerne materiala v Levstikovi za celovite dramsko delo mnogo prekratki povesti, je skušal Mahnič nadoknaditi z nekaterimi dramaturškimi in režiserskimi domislicami, pri čemer se je odločil za nekakšno prepletanje realističnega in stiliziranega. S tem je po eni strani težil k temu, da bi Levstikova pripoved resnično plastično živela, obenem pa ohranila svojo poetičnost, ki se v sami literarni Levstikovi umetniški danosti nad samo epsko pripovedjo (so doživljanje in komentiranje zgodbe v razredu) in stiliziranim (prizori s Krpanovo kobilo in njegov boj z Brdavsom) je sicer doseglo določen dramaturški učinek, zlasti s tem, da je zapolnilo mnoge odrske praznine in se izognilo banalnosti, ki je pa po drugi strani razbijalo steno enotnosti »dramaturške« koncepta, zaradi česar je bil celotni učinek vendarle pretežito zrahljan in se je izgubila tudi tista primerjajva, ki je očitno bila v Levstikovem hotenju, med Krpanom kot predstavnikom zdravega osvobodilnega slovenskega človeka, in dunajskim cesarskim dvorom kot predstavnikom vladajočega sloja, v vsakem trenutku pripravljem okrožitosti se z življenjsko silo svojih narodov a se za njegovo zvestobo s spletkarjenjem in nadutostjo izogiba poštemu plačilu. Nad vsem je namreč le nekoliko pre-

18. T. M. V SLOVENSKEM ETNOGRAFSKEM MUZEJU

Okrogla miza o aktualnih vprašanjih zaščite Krasa

Številna udeležba strokovnjakov in predstavnikov organizacij z obeh strani meje

V soboto 18. t.m., so se ob zaključku razstav »Kraška hiša in »Tržaški Kras« na pobudo Slovenskega etnografskega muzeja zbrali v Ljubljani zastopniki vseh strok, ki se zanimajo za probleme Krasa in njegove zaščite. Tako so bili poleg etnografov prisotni tudi prirodoslovci, agronomi, geografi, urbanisti, konservatorji, turistični delavci in drugi. Prisotne je v imenu organizatorja najprej pozdravil ravnatelj etnografskega muzeja dr. Boris Kuhar, ki je podal tudi splošen oris glavnih problemov, ki zadevajo Kras, ter pozval prisotne k sproščnemu razgovoru. Omenil je tudi, da je to posvetovalje plod razgovora, ki so ga ob otvoritvi razstav imeli s tržaškim županom.

Razgovor se je seveda sukal okoli ogroženosti Krasa ter ukrepov, ki bi bili primerni za njegovo zaščito. Prisotni so ugotovili, da je Kras kot po človeku kulturno oblikovana zemlja ogrožena ter da ta ogroženost zajema

Kras kot pokrajino v celoti, še posebej pa njegove kulturne spomenike, ki jih sam kraški človek ne ceni dovolj. Ogroženost Krasa je zaradi bližine mesta večja na italijanski strani, kot je omenil predstavnik tržaške občine, občinski odbornik Dušan Hrešak, ki je prisotne tudi pozdravil v imenu tržaškega župana, vendar gre jemati Kras kot celoto ne glede na državno mejo. Glede tega so se vsi udeleženci popolnoma strinjali.

Zgoben pregled kraške problematike je z geografskega stališča nudil prisotnim prof. Klementič, ki se je ustavljal predvsem ob problemu kmetijstva, ker je kmet tudi arhitekt pokrajine. Tako je prvi element, ki vodi k propadu Krasa odmiranje kmetijstva, drugi element pa je pritisk prebivalstva iz mesta, ki išče v tem prostoru oddih. Profesor Klementič je bil zavzel za zaščito celotne kraške pokrajine. Kot naravoslovec je o problemih Krasa spregovoril profesor Vraber, ki je poudaril, da na Krasu ne gre več za neko deviško naravo, pač pa za zemljo, ki ji je človek v teku časa vtisnil svoj pečat, jo spreminjal, a vendar z določenim čutom; to kulturno oblikovano naravo bi bilo treba ohraniti. Turistični in industrijski centri so seveda že žrtvovani. Vendar varovanje posameznih objektov ni dovolj, varovati je treba večje predele in sicer ne zaradi njih samih, ampak zaradi človeka. Zato je treba razvoj nujno regulirati.

Štoja zaščite narodnostnega obstoja Krasoveca.

V imenu udeležencev z italijanske strani je diskusijski prispevek prebral dr. Mara Debeljehova, ki je tudi prevajala v italijansko besede vseh diskutanov. Prispevek se je dotaknil problema izkoriščanja Krasa, znanstvenega raziskovanja ter zaščite kraške tradicionalne kulture.

Pred koncem so udeleženci še razpravljali o najustreznejši obliki nadaljnjega dela, ki naj bi pripejaljo do tega, da bi bilo delo posameznih strokovnjakov čimbolj koordinirano, da bi znanstvene izsledke lahko posredovali politično-upravnim forumom in da bi čez nekaj časa lahko pripravili tudi simpozij o problemih Krasa. Udeleženci so se zedinili za sestavo ožjega odbora, ki naj bi vodil nadaljnje delo.

Po posvetovanju je večina udeležencev odločila na Mulsjavo, kjer je bilo v Obršakovi gostilni kosilo, nakar je bil na programu ogled Jurčičevega muzeja. Po vrnitvi v Ljubljano pa so udeleženci posvetovanja odšli v hotel Turist, kjer so se zadržali na večeru terana in pršuta.

Teden slovenskih gledališč v Mariboru

V Mariboru je v teku četrti teden slovenskih gledališč, ki sodepa letos s 50-letnico Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru. Prireditev se je začela 23. t. m. in bo trajala do 29. t. m., na njej bodo sodelovale umetniške skupine vseh pokolenih slovenskih gledališč, urod vanjo pa je bil 23. oktobra pogovor gledaliških delavcev o vprašanjih mariborske Dramne in luči skupnih vprašanj slovenskih dramskih gledališč. Prvo je nastopilo Mestno gledališče ljubljansko z dramo Arthurja Millera »Cena«. Sinoci je Slovensko gledališče v Celju uprizorilo Jurčič - Inkretovega »Desetega brata«, danes zvečer pa se bo predstavilo naše tržaško gledališče z Levstikov Mahničevim »Martinom Krpanom«. Jutri bosta dve predstavi: dopolnjevanje bo Mladinski gledališč iz Ljubljane uprizorilo mladinsko igr. gro Wilhelma Buseha »Cipek in Capela«, zvečer pa bo skupina mariborskega Malega odra uprizorila Genetov »Služajinjo«. V ponedeljek bo gostovalo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice z Goldzičevim »Kraljevičevim sinom«, v torek 28. t. m. bo ljubljansko Drama uprizorila Giraudouxovega »Amfitriona 38«, v sredo 29. t. m. so predvideni pogovori dramaturškega kolegija mariborske Dramne. V teden slovenskih gledališč so povabljene tudi gostije iz Češkoslovaške.

PREJELI SMO

PEDENJEPEK, Niko Grafenauer. Mladinska knjiga, »Moja knjižnica«, Ljubljana 1969.

O FANTU, ki je ZNAL ZVIZGATI, Vencislav Wiener. Mladinska knjiga, zbirka »Moja knjižnica«, Ljubljana 1969.

ZAKLAD SIERRA MADRE, B. Traven, Mladinska knjiga, zbirka »Moja knjižnica«, Ljubljana 1969.

Javna zahvala dr. Lavo Čermelja

Prof. dr. Lavo Čermelj nam je poslal pismo, v katerem se zahvaljuje tsem, ki so ga prejšnji teden 15. t. m. počastili ob njegovi 30-letnici, s posebnim pa za res tonarsko in prijateljsko ozračje, ki je bilo značilno za vse srečanje. V pismu vito prof. dr. L. Č. se poudarja: »Vtis, ki sem ga odnesel je res nepozaben in mi bo v veliko spodbujenje za tisto malo, kar sem lahko storil in moral storiti za naše rojake v Trstu in na Primorskem.«

(Op. ur. Gornji Č. karikatura je bila objavljena v zadnji številki tj. »Pavilione«.)

JUBILEJ POMEMBNE GLASBENE DEJAVNOSTI

Petnajst let orkestra GM

Nekaj misli ob današnjem prvem koncertu jubilejne sezone

Med številnimi glasbenimi prireditvami prvih let po osvoboditvi se poleg nastopov pesvskih zborov pojavijo tudi koncertne prireditve tržaške Glasbene matice, ki je v jeseni leta 1945 obnovila svoje delovanje.

Na področju instrumentalne glasbe se uveljavila škedenjski godalni orkester (odsek Glasbene matice), ki ga je vodil prof. Karlo Sancin. V razgibano kulturno-prosvetno življenje tiste dobe pa se lepo vključujejo tudi nastopi raznih solistov, predvsem domačih pevki in pevcev ter instrumentalistov, med godsi iz matice

ne domovine sta priredila umetniški večer v prvih letih povojne dobe violinsti Karel Rupel in pianist Anton Trost.

K rednejšemu organiziranju javnih koncertnih prireditev je pristopila Glasbena matica v sezoni 1948/49. Pri tem se je oprijela koncertna predstava na koncertna gostovanja iz matične domovine, vendar zasledimo na koncertnem odru tudi domače ansamble in soliste.

Kakor je razvidno iz koncertnih sporedov tiste dobe, so predvsem vladavila koncertna gostovanja iz matične domovine. Polgoma pa se v okviru prireditev šole Glasbene matice začno uveljavljati v javnosti tudi gojenici višjih razredov glasbene šole, novoustanovljeni mladinski, domači ali šolski orkester. Prav ta šolski orkestralni ansambel je postal o spona današnjega orkestra Glasbene matice. V sezoni 1954-55 se ta orkestralni ansambel, ki so ga sestavljali gojenici višjih razredov glasbene šole, novoustanovljeni mladinski, domači ali šolski orkester. Prav ta šolski orkestralni ansambel je postal o spona današnjega orkestra Glasbene matice. V sezoni 1954-55 se ta orkestralni ansambel, ki so ga sestavljali gojenici višjih razredov glasbene šole, novoustanovljeni mladinski, domači ali šolski orkester. Prav ta šolski orkestralni ansambel je postal o spona današnjega orkestra Glasbene matice.

kateri ne bi sodeloval tudi orkestralni ansambel vsa leta svojega delovanja boriti za svoj obstoj ter je bilo včasih skoraj vedno truda vzdrževanja v neprestani borbi za materialna sredstva namesto za širokovo delo v orkestru, je plod 15-letnjega delovanja vrsta kvalitetnih koncertnih nastopov - 108 po številu.

S koncerti, gostovanji doma ali v kulturnih središčih matične domovine - 23 gostovanj (Beograd, Ljubljana, Dubrovnik, Reka, Nova Gorica, Pulj štj.) je pokazal orkester Glasbene matice tolikšno življenjsko silo, da je postal neobhodno potreben direktorju pri snovanju kulturne politike zamejskih Slovencev. Po izobliki glasbeni je opravljal tudi pri vzgoji mladega naraščanja, članov orkestra Dosedanja vzgoja gojenov v orkestru je že marsikoga oblikovala do tiste stopnje, ki omogoča sodelovanje v profesionalnem orkestralnem ansamblu.

Med pomembne postavke njegovega delovanja spadajo tudi radijska snemanja v radijskih postajah Trst, Ljubljana in Koper. Kdor si radijskim oddajam se bo pomembno pridružil in posnetki orkestra Glasbene matice. Poleg gojenovce višjih razredov in profesorjev glasbene šole, ki so stalni člani, sodelujejo v našem orkestralnem ansamblu tudi nekateri kvalitetni glasbeniki italijanske narodnosti. To pomeni zovanje slovenskih in italijanskih glasbenikov je zelo koristno ter ustvarja na kulturnem področju ne samo dober marev prijateljski odnos. Za svoje prizadevanje delovanje bo prejel orkester Glasbene matice od Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije pri nocošnjem koncertu Gallusovo plaketo, dirigent in nekateri člani pa Gallusova odličja. Ob tem visokem priznanju našemu orkestralnemu ansamblu in vsem orkestralnim članom čestitamo in želimo še vrsto nadaljnjih uspehov.

100-letnica smrti Antona Janežiča

Pozdravljen Rož, ki si rodil prve slovenske publiciste in časnikarje na Koroskem

Rožu na slovenskem Koroskem so rekli slovenske Atene. Zaradi bukovnikov in ljudskih bistrih glav, ki jim je tu tekla zibelka. Pa tudi zaradi njegovih znamenitih sinov, ki so zasloveli kot slovenski publicisti in časnikarji na Koroskem: med njimi zlasti Andrej Einspieler in Anton Janežič.

Podoba narodnega buditelja in časnikarja Antona Einspielera razsvetljuje mračni svod nad Korošcem in mi kaže nove smeri v bodočnost. Vzdrnila sta ga v celovškem bogoslovju Sloimek in Majar. Sijal je skozi desetletja kakor plamenčasta bakla, ki je mogel pogostiti noben sovražni vlogi. Nenehno je vsrkaval vase plemenito bistvo svojega ljudstva in mu dajal pitje iz lastne krvi za odporno silo proti navali germanstva.

Koroskem. Skupno je ustanovil štiri posvetilne ljudske učilnice, ki so bili pravzaprav časniški zasnovani in ki razodevajo A. Janežičevo prizadevanost za kvalitetni napredek.

Množični predor neperiodičnih tiskov med Korosko in sploh slovensko ljudstvo na lahke povzročajo, zaradi česar je bil celotni učinek vendarle pretežito zrahljan in se je izgubila tudi tista primerjajva, ki je očitno bila v Levstikovem hotenju, med Krpanom kot predstavnikom zdravega osvobodilnega slovenskega človeka, in dunajskim cesarskim dvorom kot predstavnikom vladajočega sloja, v vsakem trenutku pripravljem okrožitosti se z življenjsko silo svojih narodov a se za njegovo zvestobo s spletkarjenjem in nadutostjo izogiba poštemu plačilu. Nad vsem je namreč le nekoliko pre-

Na posvečenih tleh ponosnega Roža je umrla svetloba slovenskega obzorja tudi Anton Janežič. Slovenstvo na Koroskem je krepil kot neutrudičiv, trodičv organizator knjižnih in časopisnih publikacij. A. Janežiču je bilo vse življenje en sam delovni dan. Človekovi glavi, ki se je ves razdal za kulturno blaginjo slovenskega na Koroskem. 18. septembra t.l. je poteklo 100 let, kar je ugasnilo njegovo življenje v 41. letu. Le nekaj mesecev pred tem je pred 100 leti zasnoval svoj poslednji ljudski časopis »Beseda«. V listu gre za dvoživko med časniškim in časopisnim periodičnim tiskom. O njegovi pretrganji 19-letni publicistični ustvarjalnosti je bil natisnjen v »Primorskem dnevniku« izrpen sestave konec januarja 1965. Pravi je, da posvetimo njemu, ki sodi med kulturno ter izdajateljsko najplodovitejše, najtvornejše Slovence, svojo pozornost ob 100-letnici njegove smrti. Nedvomno kažejo A. Janežičevi presenetljivi poseški in kulturno sodo koroskega slovenskega svojega pomembnost s predorom slovenskih periodičnih in knjižnih tiskov med slovensko ljudstvo na

Dr. FRAN VATOVEC

Orkester Glasbene matice z dirigentom prof. Oskarjem Kijdom v mali dvorani Kulturnega doma.

Radio Velebit

SOBOTA, 25. OKTOBRA

NEDELJA, 26. OKTOBRA

PONEDELJEK, 27. OKTOBRA

TRST A

TRST A

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutrarnja glasba; 11.35 Slov. narodne; 12.10 Iz starih časov; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.35 Z glasbo po svetu; 15.55 Oddaja za avtomobiliste; 16.05 Zborovsko petje; 16.30 Valčki; 17.30 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Zbor «Koča Rasina» iz Škoplja; 19.00 Pianist Neri; 19.10 Pod farmim zvonom v Devini; 19.40 Orkester in pevci; 20.00 Šport; 20.50 T. Curk: «Dot»; 20.50 Šport; 20.50 T. Curk: «Dot»;

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.50 Clementijeva sonatina štov. 5; 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Program za najmlajše; 11.45 Ringaraja; 12.00 Nabožna glasba; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj?; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Z glasbo po svetu; 15.30 P. Hebbel: Marija Magdalena; 17.30 Zborovsko petje; 18.45 Pratika; 19.00 Jazz; 19.30 Lahka glasba; 20.00 Šport; 20.30 Ljudske pesmi; 21.00 Plošče; 22.00 Nedelja v športu;

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutrarnja glasba; 11.35 Slov. narodne; 11.50 Kitarist Bonfa; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.10 Glasba po željah; 17.00 Orkester Casamassima; 17.20 Program za mladino; 17.35 Italijarsčina; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Zborovsko petje; 19.20 Znanje melodijske; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Z glasbo po svetu; 21.00 Kulturni odmevi; 21.25 Romantične melodije; 21.45 Trio Lorenz;

TRST

TRST

TRST

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 14.00 Med prijatelji glasbe;

11.15 Tržaški motivi; 12.15 Športni pregled; 14.00 El Campanon.

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Orkester Casamassima; 14.00 Zandonati: «Francesca da Rimini»;

KOPER

KOPER

KOPER

7.30, 7.30, 12.30, 14.30, 19.15 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Popevke; 8.30 Operetna glasba; 9.00 Beseda in glasba; 10.00 Prijetna glasba; 10.30 Pevce dneva; 10.45 Znanj popevkari; 11.00 Popularne pesmi; 11.15 Francoski motivi; 11.30 Današnji pevci; 12.00 Iz 12.45 Glasba po željah; 14.00 V ritmu z mladimi; 15.30 Od Soče do Drave; 16.00 Primorska in njeni ljudje; 16.40 Znanj motivi; 17.00 Izbrali ste; 18.00 in 19.30 Prenos RL;

7.30, 12.30, 14.30, 19.15 Poročila; 7.10 Jutrarnja glasba; 8.00 Prenos RL; 9.15 Zabavni zvoki; 9.30 Obalna samoupravna skupnost; 9.45 Trobentač Al Korvin; 10.00 Nedeljski orkester; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.15 Nove plošče; 11.30 Današnji pevci; 11.55, 12.45 in 15.00 Glasba po željah; 12.35 Tedenski znanjopolitični pregled; 14.00 Sosedni kraji in ljudje; 16.00 Prenos RL; 18.45 in 19.00 Na športnih igriščih; 19.30 Prenos RL;

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 19.15 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Otroški kotiček; 8.30 Popevke; 9.00 Glasbeni album; 10.00 Melodije; 10.15 Glasbeni vrtiljak; 10.30 Zagrebški solisti; 11.30 Popularne pesmi; 11.45 Srečanje s pevci; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 13.50 Športni ponedeljek; 14.00 Program za mladino; 15.30 Melodije iz filmov; 16.00 Primorski dnevnik; 16.40 Valčki; 17.00 Opera na glasba; 17.30 Ritmi;

NACIONALNI PROGRAM

NACIONALNI PROGRAM

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutrarnje pesmi; 9.06 Glasba in podoba; 9.30 Filmske novice; 10.05 Otvoritev radijske šole; 10.35 Ura glasbe; 12.05 Kontrapunkt; 13.15 Radijske kronike; 14.40 in 15.10 Natečaj za nove pesmi; 16.00 Program za mladino; 16.30 Znanstvena oddaja; 16.40 Svet v prihodnjem tisočletju; 17.10 Mit tenorista; 18.00 Veliki variete; 20.15 Plošče in skeči;

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 10.45 Ura glasbe; 11.57 Roditeljski krožek; Mladina in delo; 12.00 Kontrapunkt; 13.15 Program s Patty Pravo; 15.10 Ital. nove pesmi; 15.30 Nogomet od minute do minute; 16.30 Popolne z Mino; 16.40 Simf. koncert; 19.05 Safred orkester; 20.00 Glasbeni variete; 21.10 Športni dnevnik;

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutrarnje pesmi; 9.10 Zvočni trak; 10.05 Šola; 10.35 in 11.00 Ura glasbe; 11.30 Mezzosopranistka J. Gerville; 12.05 Kontrapunkt; 13.15 Glasbeno-govorni sprelet; 13.45 Filmska glasba; 14.45 Nove pesmi; 16.30 Moderne melodije; 17.05 Program za mladino; 18.55 Umetnost in literatura; 19.30 Luna park; 20.15 Sestanek pevec;

II. PROGRAM

II. PROGRAM

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Oddaja za ženske; 9.35 Veliki variete; 11.00 Telefonski pogovori; 12.15 Športna prognoza; 13.00 Kvizni narobe; 13.35 Juke box; 14.30 Teden aktualnosti; 15.30 Preiskujajo se dileti; 16.30 Športna nedelja; 17.30 Popolanski spored; 18.40 Glasbeni aperitiv; 20.00 Sopranistka K. Araujo in basist B. Hristov; 20.45 Glasbena fantazija;

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Oddaja za ženske; 9.35 Veliki variete; 11.00 Telefonski pogovori; 12.15 Športna prognoza; 13.00 Kvizni narobe; 13.35 Juke box; 14.30 Teden aktualnosti; 15.30 Preiskujajo se dileti; 16.30 Športna nedelja; 17.30 Popolanski spored; 18.40 Glasbeni aperitiv; 20.00 Sopranistka K. Araujo in basist B. Hristov; 20.45 Glasbena fantazija;

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Oddaja za ženske; 9.35 Veliki variete; 11.00 Telefonski pogovori; 12.15 Športna prognoza; 13.00 Kvizni narobe; 13.35 Juke box; 14.30 Teden aktualnosti; 15.30 Preiskujajo se dileti; 16.30 Športna nedelja; 17.30 Popolanski spored; 18.40 Glasbeni aperitiv; 20.00 Sopranistka K. Araujo in basist B. Hristov; 20.45 Glasbena fantazija;

III. PROGRAM

III. PROGRAM

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; Mendelssohn, Roussel; 12.20 Madrigali; 12.40 Bachove variete; 12.55 Locatelli, Boccherini; 13.40 Pianistka I. Hebler; 14.30 Catalanijeva «La Wally»; 16.50 Chopinova Poljska fantazija; 17.10 Nemščina; 17.35 Gengis Kanovi Mongoli; 17.40 Jazz; 18.15 Gospodarska rubrika; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Gledališče in kino; 19.15 Koncert; 20.45 Simf. koncert; 22.30 Leo Pavoni: Amalassunta;

10.00 Koncert za začetek; Mendelssohn, Roussel; 12.20 Madrigali; 12.40 Bachove variete; 12.55 Locatelli, Boccherini; 13.40 Pianistka I. Hebler; 14.30 Catalanijeva «La Wally»; 16.50 Chopinova Poljska fantazija; 17.10 Nemščina; 17.35 Gengis Kanovi Mongoli; 17.40 Jazz; 18.15 Gospodarska rubrika; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Gledališče in kino; 19.15 Koncert; 20.45 Simf. koncert; 22.30 Leo Pavoni: Amalassunta;

10.00 Koncert za začetek; Mendelssohn, Roussel; 12.20 Madrigali; 12.40 Bachove variete; 12.55 Locatelli, Boccherini; 13.40 Pianistka I. Hebler; 14.30 Catalanijeva «La Wally»; 16.50 Chopinova Poljska fantazija; 17.10 Nemščina; 17.35 Gengis Kanovi Mongoli; 17.40 Jazz; 18.15 Gospodarska rubrika; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Gledališče in kino; 19.15 Koncert; 20.45 Simf. koncert; 22.30 Leo Pavoni: Amalassunta;

FILODIFUZIJA

FILODIFUZIJA

FILODIFUZIJA

8.00 Beethoven, Sonata opus 13 in Janacek, Kvartet št. 2; 9.30 Od gotike do baroka; 9.50 Sodobna ital. glasba; 10.10 Bachove skladbe; 10.35 Spohr de La Barre in Paganini; 11.35 Nove interpretacije; 12.15 Ravelove skladbe; 13.10 Nathan-Allegro: «Podoba»;

8.00 Koncert za začetek; 9.10 Bartokovi kvarteti za godala; 9.20 Bertinijova simfonija in Sacchinijeva sonata; 10.55 Haendel, Beethoven, Schubert; 11.55 Sopranistka N. Melba in J. Sutherland; 12.30 Clementijev Triplum in Guaccerova Improvizacija;

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Nabožni momenti in glasbi; 10.20 Mozartove sonate; 12.00 Švicarska folklorna glasba; 12.05 Pariški simf. orkester;

SLOVENIJA

SLOVENIJA

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 7.45 Inform. oddaja; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Čez travnike zelene; 9.50 «Naš avtopost»; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Smetanove polke; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domači napravi; 14.05 Ivo Petric; Kačja dolina; 14.25 Melodije; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Sopranistka Roberta Peters; 16.00 Vsak dan za vas; 17.35 Glasba iz slov. filmov; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 S knjžnega trga; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel Borisa Kovčiča; 20.30 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Melodije meseca; 22.15 Oddaja za izseljence; 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden;

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 7.45 Inform. oddaja; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Čez travnike zelene; 9.50 «Naš avtopost»; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Smetanove polke; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domači napravi; 14.05 Ivo Petric; Kačja dolina; 14.25 Melodije; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Sopranistka Roberta Peters; 16.00 Vsak dan za vas; 17.35 Glasba iz slov. filmov; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 S knjžnega trga; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel Borisa Kovčiča; 20.30 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Melodije meseca; 22.15 Oddaja za izseljence; 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden;

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 7.45 Inform. oddaja; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedne; 9.20 «Cicibanov svet»; 9.45 Iz domačih operet; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Concertino; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalni orkester; 13.30 Priporočila vam...; 14.05 Lahka glasba; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Koncert Goriskega okreta; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Operni koncert; 18.00 Aktualnosti; 18.15 «Signal»; 18.35 Mladinska «Interneta 469»; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel Maks Kurnar; 20.00 Ansambel «I Music»; 20.15 «V odmoru»; «Kulturne diagonale»; 22.15 Jazz; 23.45 Andrej Rant; Pesmi; 23.15 Juke pevci zabavne glasbe; 23.40 Godala v noči;

ITAL. TELEVIZIJA

ITAL. TELEVIZIJA

ITAL. TELEVIZIJA

11.00 Maša; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Dnevnik; 14.00 Kmetijska oddaja; 14.45 Športni prenosi; 17.00 Sport za mladino; 18.00 Stare in nove pesmi; 19.00 Dnevnik; 19.10 Registriran polčas nogometne tekme; 19.55 Športni dnevnik in kronike strank; 20.30 Dnevnik; 21.00 A. Dumas: «Trije mušketirji»; 22.15 Športna nedelja; 23.10 Dnevnik;

11.00 Maša; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Dnevnik; 14.00 Kmetijska oddaja; 14.45 Športni prenosi; 17.00 Sport za mladino; 18.00 Stare in nove pesmi; 19.00 Dnevnik; 19.10 Registriran polčas nogometne tekme; 19.55 Športni dnevnik in kronike strank; 20.30 Dnevnik; 21.00 A. Dumas: «Trije mušketirji»; 22.15 Športna nedelja; 23.10 Dnevnik;

12.30 Angleščina; 13.00 Tretja stran; 13.30 Dnevnik; 17.00 Program za mladino; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.45 Tedenski književni pregled; 19.15 Kino in družba v Italiji; 19.45 Sport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.05 Francoski film «Montparnasse»; 22.50 Filmske premiere; 23.00 Dnevnik;

II. KANAL

II. KANAL

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Hofman-Čajkovski: «Hrestača»; 22.15 A. Prior: Breve gloria di mister Miffin;

21.00 Dnevnik; 21.15 Včeraj in danes; 22.15 TV film «Senca preteklosti»;

21.00 Dnevnik; 21.15 Srečanja 1969; Roberto Rossellini; 22.15 Simf. koncert;

JUG. TELEVIZIJA OD 25.-X. DO 1.-XI.1969

SOBOTA, 25. oktobra
20.00, 23.00 Dnevnik; 9.35 TV v sli; 18.15 Rokomet Medveščak-Križevci; 17.45 Po domače; 18.15 Radost Evrope; 19.15 I. svetovna vojna; 19.40 Za boljši jezik; 19.45 Cvikak; 20.30 Vijavaja; 20.35 TV magazin; 21.35 Rezervirano za snem; 21.50 Inspektor Maigret - film; 22.40 TV kazipot.

NEDELJA, 26. oktobra
20.00, 22.45 Dnevnik; 9.30 Narodna glasba; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.50 Otroška matineja; Ptički brez gnezda in Risanka; 11.45 TV kazipot - športno popoldne; 18.20 Pekel za moža v sedlu - film; 19.45 Cvikak; 20.35 Muzikanti - humor. oddaja; 21.20 Videofon; 21.35 Športni pregled; 22.05 Nebovzve - dokument. oddaja.

PONEDELJEK, 27. oktobra
20.00, 22.40 Poročila; 9.35, 14.45 TV v sli; 10.30, 15.40 Nemščina; 10.45, 15.55 Angleščina; 11.00 Špolska izobrazba; 16.10 Glasbena oddaja; 17.05 Na poti od Gorice do Gorice; 20.35 Don Owen: Kako se je Ernie sel življenje; 21.35 Mednarodni orkester J. Gregorica.

SOBOTA, 25. oktobra
20.00, 22.45 Dnevnik; 9.35 TV v sli; 10.30, 15.40 Nemščina; 10.45, 15.55 Angleščina; 11.00 Špolska izobrazba; 16.10 Glasbena oddaja; 17.05 Na poti od Gorice do Gorice; 20.35 Don Owen: Kako se je Ernie sel življenje; 21.35 Mednarodni orkester J. Gregorica.

NEDELJA, 26. oktobra
20.00, 22.45 Dnevnik; 9.35 TV v sli; 10.30, 15.40 Nemščina; 10.45, 15.55 Angleščina; 11.00 Špolska izobrazba; 16.10 Glasbena oddaja; 17.05 Na poti od Gorice do Gorice; 20.35 Don Owen: Kako se je Ernie sel življenje; 21.35 Mednarodni orkester J. Gregorica.

PONEDELJEK, 27. oktobra
20.00, 22.40 Poročila; 9.35, 14.45 TV v sli; 10.30, 15.40 Nemščina; 10.45, 15.55 Angleščina; 11.00 Špolska izobrazba; 16.10 Glasbena oddaja; 17.05 Na poti od Gorice do Gorice; 20.35 Don Owen: Kako se je Ernie sel življenje; 21.35 Mednarodni orkester J. Gregorica.

Goriško-beneški dnevnik

OB SPLOŠNI STAVKI GRADBINECV

Zakaj so stavkali kamnoseki v kamnolomih na Goriškem Krasu

Na sindikalnem sestanku v Dolu so se pomenili o raznih izboljšavah, do katerih imajo pravico

V četrtek, 23. t. m. je bila v državna stavka gradbincev, kateri so se pridružil tudi delavci goriske pokrajine. V to kategorijo spadajo tudi delavci v kamnolomih. Na goriškem Krasu delujejo trije kamnolomi s svojimi delavci, ki zaposlujejo preko 60 delavcev, povečini Slovencev z Vrha, Dolaj Poljan in Jamelj. Lastniki teh kamnolomov so Sgubin, Čotič in Pula.

Potrjajinsko tajništvo FILLEA (OGIL) je na dan stavke sklicalo sindikalni sestanek vseh delavcev omenjenih kamnolomov, ki je bil v Dolu, številnim delavcem je govoril sindikalist Edo Šilflog. Obrazložil je glavne točke delavskih zahtev, ki so bile predložene za novo delovno pogodbo kot so: primerno zvišanje plač, zajamčen letni zaslužek za delavce v kamnolomih, 40-urno delo v petih dneh tedna, sindikalne pravice in svobodišne na delovnem mestu. V glavnem so to zahteve gradbincev na splošno z razliko, da nekateri kategorije delavcev te pravice že uživajo. Tudi kraški kamnolom, čeprav so manjšega obsega v primeru z omini v Mass Carrari, Montecatini št. dobro uspevajo. Gradbena podjetja uporabljajo vedno več kraskega kamna pri zidavi hiš in stanovanj. Na kosu izreženega kamna imajo delodajalci tudi po 50 do sto obročka. Po. vpraševanje raste iz dneva v dan in kamnolomni le s težavo dobavljajo podljetjem naroceni material. Omenjena podjetja pa so v zadnjih letih dobila tudi finančne ugodnosti od države vlade. Kljub temu pa se na vse načine trudijo, da ne bi ugodile zahtevam svojih delavcev. Življenjski stroški pa rastejo iz dneva v dan.

Tako stanje je delavce kraskih kamnolomov prislilo, da so se st. odstotno udeležili napovedane vsedržavne stavke. V razgovoru, ki ga imeli s sindikalnim predstavnikom, so prišli na dan še druge stvari. Delodajalci ne samo, da se upirajo novi delovni pogodbi, ampak ne spoštujejo niti tistih pravic, ki jih predvidevajo državni zakoni. V tem so si enaki vsi trije delodajalci. Večkrat si celo "izmisljajo" zakone in predpise, seveda na škodo delavcev in ki sploh ne obstajajo. Tako je na primer delodajalec Sgubin z neko okrožnico INAIL skušal prepričati svoje delavce, da jim ni dolžan nabaviti primernih umjenih čevljev, ampak samo neke gumijaste copate. To pa pri takem delu lahko povzroči katastrofo in onesplohni delavca za celo življenje. Delodajalci se prav malo brigajo za varnost delavcev in jim ne gre v glavo, da je tudi delavec človek. Zdravstvene naprave skoro ne obstajajo, prav tako primanjkujejo primerni prostori za jedilnice. Poglavje zase pa je način plačevanja delavcev, pri katerem se delodajalci poslužujejo raznih zvlačil. V sedanjih dobli bodisi pri gradninih bodisi tudi v kamnolomih ne obstajajo več navadni delavci, ampak kvalificirani delavci, saj delajo vsi s stroji in orodjem, ki zahteva večje znanje. Navaden težak bi bil tisti, ki samo pometa na se, da kamnolomih ni. Dogaja pa se, da kamnolomni delavec dobiva v kuverti plačo navadnega delavca izven pa razliko od kvalificiranega delavca in denar za nadurno delo. Za to razliko in za nadurno delo pa delodajalec ne plačuje prispelov za socialno zavarovanje. V primeru, da delavec zbolji ali se ponese pri delu je tako prikrajšan za lepe denarce, tudi do tisoč lir ali še več dnevno. Prikrajšan pa bo tudi pri me.

Pred nekaj dnevi so na dražbah, ki so bile na sedežu pokrajinske uprave v Gorici, oddali v zakup dela za asfaltiranje treh turističnih cest. Gre tokrat za ceste Grofna - Kalvarija - Ločnik, v dolžini štirih kilometrov in pol, za katero je bilo določenih 54 milijonov lir stroškov; dražbo je dobilo podjetje Tacchino iz Gorice, ki je ponudilo devetdesetstotni popust. Ostali dve cesti pa je dobilo v zakup podjetje Calcisono iz Zagreba. Na vrsti sta bili tudi cesti Canale del Brancao - Punta Barone in občini Stranocan (vrednost del 20.352.500 lir) in cesto ki bo povezovala sedanjo cesto Trilic-Gradec s kanalom Brancolo (vrednost 19.852.500 lir). V obeh primerih je podjetje Calcisono ponudilo popust 9,966 odstotka. Dolžina obeh cest je približno sedem kilometrov. Ko bo sta dve cesti dokončani bo moč doseči morje pri Starancanu in San Canzianu ne da bi bilo treba voziti po prašnih cestah. Cesta na Kalvarijo pa bo odprla t. kraj številnim turistom, saj je danes Kalvarija zelo pripravna za krajsje izlete, medtem ko je izletnikov k sporniku vsako leto manj.

Ker smo že pri turistinih cestah smo se na tehničnem uradu goriske pokrajine pozanimali kaj je z drugim cestami. Za leto spodaj je podjetje Calcisono iz Zagreba dobilo v zakup dela za asfaltiranje ceste Vrh - Martinšič in Vrh - Debeli Griž. Ti dve cesti bi morali asfaltirati že poleti, vendar se morali dela ustaviti ker se so zakasnila dekreti o razl. st. stavb. Sedaj so dekreti v redu in delo mora biti gotovo do konca leta. V enakem položaju so nekateri druge ceste turističnega značaja, zlasti pri Trilicu ob morju in v občini Dolenje.

Deželna uprava pa mora izdati dekreta o nekaterih drugih cestah turističnega značaja, za katere so načrti gotovi že več časa. Na pokrajinski upravi pričakujejo, da bo dekreti prišli čimprej, tako da bo moč prijeti z deli tudi na teh cestah. Pričakujejo, da bodo števili turisti, saj je danes Kalvarija zelo pripravna za krajsje izlete, medtem ko je izletnikov k sporniku vsako leto manj.

Deželna uprava pa mora izdati dekreta o nekaterih drugih cestah turističnega značaja, za katere so načrti gotovi že več časa. Na pokrajinski upravi pričakujejo, da bo dekreti prišli čimprej, tako da bo moč prijeti z deli tudi na teh cestah. Pričakujejo, da bodo števili turisti, saj je danes Kalvarija zelo pripravna za krajsje izlete, medtem ko je izletnikov k sporniku vsako leto manj.

Deželna uprava pa mora izdati dekreta o nekaterih drugih cestah turističnega značaja, za katere so načrti gotovi že več časa. Na pokrajinski upravi pričakujejo, da bo dekreti prišli čimprej, tako da bo moč prijeti z deli tudi na teh cestah. Pričakujejo, da bodo števili turisti, saj je danes Kalvarija zelo pripravna za krajsje izlete, medtem ko je izletnikov k sporniku vsako leto manj.

Deželna uprava pa mora izdati dekreta o nekaterih drugih cestah turističnega značaja, za katere so načrti gotovi že več časa. Na pokrajinski upravi pričakujejo, da bo dekreti prišli čimprej, tako da bo moč prijeti z deli tudi na teh cestah. Pričakujejo, da bodo števili turisti, saj je danes Kalvarija zelo pripravna za krajsje izlete, medtem ko je izletnikov k sporniku vsako leto manj.

Deželna uprava pa mora izdati dekreta o nekaterih drugih cestah turističnega značaja, za katere so načrti gotovi že več časa. Na pokrajinski upravi pričakujejo, da bo dekreti prišli čimprej, tako da bo moč prijeti z deli tudi na teh cestah. Pričakujejo, da bodo števili turisti, saj je danes Kalvarija zelo pripravna za krajsje izlete, medtem ko je izletnikov k sporniku vsako leto manj.

Deželna uprava pa mora izdati dekreta o nekaterih drugih cestah turističnega značaja, za katere so načrti gotovi že več časa. Na pokrajinski upravi pričakujejo, da bo dekreti prišli čimprej, tako da bo moč prijeti z deli tudi na teh cestah. Pričakujejo, da bodo števili turisti, saj je danes Kalvarija zelo pripravna za krajsje izlete, medtem ko je izletnikov k sporniku vsako leto manj.

Deželna uprava pa mora izdati dekreta o nekaterih drugih cestah turističnega značaja, za katere so načrti gotovi že več časa. Na pokrajinski upravi pričaku

CHRISTINE KEELER SPET NA ANGLEŠKI POZORNICI

Ko se je dvignil vihar, sem bila mlada in naivna

Sicer hladnokrvne Angleže so spomini dekleta, ki je izzvala «Profumovo afero», ogorčili in razburili: zanje je protagonist afere nedolžen

Christine Keeler, prijateljica bivšega ministra Profuma, na svojem domu, danes

Prvi niz streljavih objav spominov so sprožile tri osebnosti iz filmskega sveta, uporabile so najučinkovitejši pripomoček, ki ga imajo na voljo Angleži: rubriko, ki jo Times posveča pošti svojih bralcev.

Reading, ki ji je ponudila sodelovanje nekoga prostovoljnega socialnega asistenta. Ponižno in vdano se je John Profumo ponovno vzpenjal po strmini — z vso močjo se je vrgel v borbo proti revščini.

«Po tem nima potrebe», mi je pojasnil neki njegov znanec. «Pred štirimi leti je podedoval pol milijona funtov šterlingov: edina stvar, po kateri je čutil resnično potrebo, je bilo delo, odgovornost. Za živahno osebnost, kot je John, je težko, če se nenadoma znajde popolnoma brez dela.»

Mandy Rice-Davies, prijateljica Keelerove, ki je bila prav tako vpletena v zadevo, pleše sedaj v nekem nočnem baru v Avstraliji pod drugim imenom

Za to dejavnost, ki ga zaposluje ves dan v stari pisarni z obrabljenimi pohištvo ali pa na ulicah najsiromašnejših četrti v stiku s tistimi, ki iščejo pomoči, ne prejema John Profumo niti penja.

Stephen Ward

Profumo živi odmaknjeno z ženo Valerie, s trinajstletnim sinom Davidom in sedemnajstletnim pastorkom Markom v neki vili zunaj Londona ter odklanja vsako obliko osebnega uveljavljanja v časnikih ali na televiziji. In vendar vedo vsi, s kakšno verno in s kakšnim uspehom se je Profumo posvetil novi dejavnosti.

Samo ena epizoda: pred nekaj meseci je obiskal Toynebe Hall ministrski predsednik Wilson. Nenadoma se je ustavil, si napravil prostor skozi množico, ki se je razmikala ob njegovem mimohodu, ter prisrčno stisnil roko nekoliu od strani stojecemu Profumu.

Dva dneva v tednu posveča Profumo psihiatrčnim zaporom v Buckinghamshiru — njihov upravni odbor ga je namreč pred kratkim imenoval za častnega člana; gre za njegovo prvo jasno nalogo po odstopu pred šestimi leti.

V zadnjih mesecih se je pridružil tudi gibanju za rehabilitacijo uveljavljeni mami «New Horizons», ki je njegov pobudnik lord Longford (od tod njegova odločna obramba Profuma).

V nekem članku na prvi strani, ki je bil predhodnik objavljanja spominov Christine Keeler, je seveda tednik News of the World od bil vse obožuje. Potem ko je opozoril na to, da članki naposled niso nič drugega kot izvečki iz knjige, ki bo objavljena v bližnji prihodnosti, je članek priznal, da je mogoče Profumu «oprotiti» njegovo slabost in prikrivanje narave njegovih odnosov s Keelerjevo, kolegom v vladi in ministrskemu predsedniku Mac Millanu, trdil pa je tudi, da dogodki, katerih protagonist je bil, nikakor ne morejo biti pozabljivi.

«V bistvu», je pisal članek, «so ti dogodki omajali položaj ne le enega ministra, temveč celotne vlade.»

V pričakovanju «eksplozivnih odkritij», ki jih je objubil članek (prvi dve nadaljevanji sta prinesli precej razočaranja), se mnogi sprašujejo, kaj je privedlo Keelerjevo k temu časnikarsko izdajateljskemu podvigu. Le malokdo verjame pojasniti, ki ga je dala dekletu Keelerjeva, pripominjajo, da je leta 1963 objavila spomine v prvi in drugi številki News of the World in skratka vse, kar je moč zvedeti o škandalu Profumo, je bilo že povedano in leta 1964 objavljenem poročilu Denning. Večina meni, da je Keelerjeva prišla za pero, ker jo je pritegnil čar dobrega zaslužka.

V resnici je plačal tednik News of the World za pravico do objavljanja trideset milijonov, dohodki od knjige pa naj bi dosegli šestdeset milijonov. Malokdo bi se upiral taki skušnjavi, zlasti Keelerjeva, ki je, kot sama omenja v prvem nadaljevanju spominov, vedno potrebovala denar. Nekateri trdijo, da naj bi spomini pomagali Keelerjevi odgnati monotonojnega njegovega novega življenja.

Toda če hočemo biti natančni, zadnjih šest let je bilo zanj vse kaj drugega kot monotonojnega: potem ko je osedela devetmesečno zaporno kazen zaradi krivice pričevanja med obravnavo proti A. Louisu «Lucy» Gordonu, je bila Keelerjeva zaposlena pri proizvodnji malo resnega filma o aferi Profumo, v katerem je imela glavno vlogo igralka Yvonne Buckingham.

Christine Keeler pred štirimi leti

Keelerjevi so začeli spet govoriti oktobra 1964, ko je bila zaradi preobrnega uživanja uspalvalnih praškov nujno prepeljana v bolnišnico. V oktobru naslednjega leta se je poročila s skrivnim mehanikom Jamesom Levermorem, ki ga je po mnogih letih ponovno srečala, ko se je z materjo in očetom snet nastanila v vasi Finchampstead.

Zakon, ki so ga označevali benini prepri, predvsem zaradi denarnih vprašanj, je trajal komaj poltretji mesec. Leta se je januarja 1966 in malo pozneje se je rodil mali Jimmy, ki je zdaj star nekaj več kot tri leta.

Keelerjeva pripisuje zasluge za svoje sedanje «naravnostno» življenje «sviti emenciji», nekemu dvintridesetletnemu možu, ki ji je pomagal pri približno šest mesecev trajajočem pisanju knjige.

Morda je bil želez, da se je umetila: zadnjih njenih šestoro let je bilo mnogo bolj razgibanih kot pri drugi ženski protagonistki škandala Profumo — Mandy Rice Davis.

Po razdrti zaroki z baronom Pierrom Cervellom je bilo videti, da je Mandy s poroko z Rafi-jem Shaulom, nekdanjim pilotom in sedanjim izraelskim poslovilnim človekom, našla ravnotežje. Rodila mu je hčerko Dano in živi z njim v Tel Avivu.

Gospa Shaul poje in pleše z novimi imenoma Miriam in najbolj znanih izraelskih nočnih lokalih, pred kratkim pa je v Londonu prikazala kolektivno kopalniški oblik.

Mandy Rice-Davies je pri štirindvajsetih letih ohranila vso mladostno svežino Keelerjeva, je na sprotno s svojimi sedemindvajsetimi leti le senca enaindvajsetletnice, ki je bila spravlja v krizo celotno vlado. Njeni nekotni rdeči lasje so postali črni, nekaj gub na čelu izdaja minljivost časa.

Hodi in giblje se bolj umirjeno, brez nenadnih gibov Elegancije, je, toda manj vitka. Foto grafi David Bailey, ki je spravlja na naslovne strani vseh ženskih revij obraz Jane Shrimpton, jo označuje za absolutno fotogenično: vključni jo je v nek svoji, fotografski studio, ki nosi ambiciozen naziv «London in šestdesetih letih».

Pred kratkim sem vide Keelerjevo v eni izmed najbolj znanih londonskih restavracij: aginje je tisti agresivni izraz na nekdanjem napetem in ostrem obličju, zame njal ga je videz mirne vedrine. V tem obrazu nihče ne bi mogel prepoznati dekleta, na katero so pred šestimi leti kazali s prstom kot simbol pregrehe in laži: vsega, kar je nizkотно in graje vredno.

Ulogne se torej zdijo čudno, da bi se snova Christine Keeler s pisanjem svojih spominov ponovno hotela vreči v kotel škandalov in polemik.

«Po tem nima potrebe», mi je pojasnil neki njegov znanec. «Pred štirimi leti je podedoval pol milijona funtov šterlingov: edina stvar, po kateri je čutil resnično potrebo, je bilo delo, odgovornost. Za živahno osebnost, kot je John, je težko, če se nenadoma znajde popolnoma brez dela.»

Profumo živi odmaknjeno z ženo Valerie, s trinajstletnim sinom Davidom in sedemnajstletnim pastorkom Markom v neki vili zunaj Londona ter odklanja vsako obliko osebnega uveljavljanja v časnikih ali na televiziji. In vendar vedo vsi, s kakšno verno in s kakšnim uspehom se je Profumo posvetil novi dejavnosti.

Samo ena epizoda: pred nekaj meseci je obiskal Toynebe Hall ministrski predsednik Wilson. Nenadoma se je ustavil, si napravil prostor skozi množico, ki se je razmikala ob njegovem mimohodu, ter prisrčno stisnil roko nekoliu od strani stojecemu Profumu.

Dva dneva v tednu posveča Profumo psihiatrčnim zaporom v Buckinghamshiru — njihov upravni odbor ga je namreč pred kratkim imenoval za častnega člana; gre za njegovo prvo jasno nalogo po odstopu pred šestimi leti.

V zadnjih mesecih se je pridružil tudi gibanju za rehabilitacijo uveljavljeni mami «New Horizons», ki je njegov pobudnik lord Longford (od tod njegova odločna obramba Profuma).

V nekem članku na prvi strani, ki je bil predhodnik objavljanja spominov Christine Keeler, je seveda tednik News of the World od bil vse obožuje. Potem ko je opozoril na to, da članki naposled niso nič drugega kot izvečki iz knjige, ki bo objavljena v bližnji prihodnosti, je članek priznal, da je mogoče Profumu «oprotiti» njegovo slabost in prikrivanje narave njegovih odnosov s Keelerjevo, kolegom v vladi in ministrskemu predsedniku Mac Millanu, trdil pa je tudi, da dogodki, katerih protagonist je bil, nikakor ne morejo biti pozabljivi.

HOROSKOP

Veljavjen od 26. oktobra do 1. novembra 1969

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Svoja čustva morate znati obvladati, čeprav se vam bo zdelo, da je že vse šlo pozlu. Prejeli boste neko zelo zanimivo pismo. Na delu dobro presodite položaj, preden se lotite neke zadeve. Poslovno življenje se ne bo posebno razgibalo. Pazite na žolcece.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Skušajte navezati stike z osebo, ki jo imate že dolgo radi. Morda pa vas ne bo zavrnila. Preden pa se odločite za nekaj trajnega, morate dobro premisliti. Na delu se bodo skušali norčevati iz vas, zato jim morate pokazati zobe. Ne boste se počutili najbolje.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) V ljubezenskih odnosih bosta vladala popolna vedrina in soglasje. Oseba, ki vas ima rada, vam bo zaupala neko skrivnost. Sploh boste srečni. Na delu boste uresničili neki načrt, ki ga že dolgo gojite. Sreče je nekoliko utrujeno in potrebuje počitka.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Mislite, da vas neka oseba ljubiti in se ji preveč razkrivate. Pazite, da ne bo ta oseba izkoristila te vaše odkritosti. Precej boste zaslužili z neko kupčijo, toda pazite, da se ne predate evtoriji. Vaše zdravstveno stanje bo v veliki meri odvisno od prehrane.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Neke oseba vas ljubi, toda ima gleda vs dvome, ker vas preveč sodi po znanosti. Pazite se pred neprijetnimi presenečenji. Na delu si boste pridobili spoštovanje in ugled in prijatelji vam bodo pomagali k boljšemu zaslužku. Bodeite skromni pri jedi in pitju.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V čustvenih zadevah ste preveč zgovorni, saj čisto pozabite, da vam lasje že svijajo. Ne poslušajte vsa čena. Na delu si ne znate pridobiti dovolj ugleda in spoštovanja, čeprav ga po svoji marljivosti zaslužite. Ne berite zdravstvenih knjig, da ne bode vse boleznj vase.

TEHNIKA (od 23. 9. do 23. 10.) Ljubezenski odnosi se bodo zelo koristno razvijali in dosegli boste vse, kar si že dolgo želite. To bo najboljšo plačilo za vašo potrpežljivost. Tudi kar se dela tiče, ste zelo vztrajni in boste dosegli uspehe. Telo se vam bo okrepilo.

SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Kar se ljubezenskih zadev tiče, skušajte biti čimbolj skrivnostni in prisrebnj. Če boste nadaljevali po sedanji poti, ne boste uresničili svojega sna. Zaradi prevečte zopositve utegnete zboleti. Kar se tiče zdravja, vam sploh priporočamo počitek.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Ko boste mislili, da ste se v čustvenih zadevah resili vseh dvomov, se boste znali pred neresnimi vprašanji. Bodeite boljši psiholog. Z odlično voljo se oodite na delu razbilih vsi dvomi. Zdravje bo spremenljivo in negotovo.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Vedrina vam bo pomagala, da se boste z ljubljeno osebo bolj razumeli. Če boste znali pravilno tolmaitične ke sanje, vam bo to koristilo. Na delu boste ugotovili, da vas neka oseba vara in obrekuje. Priporočamo vam čimbolj počitka.

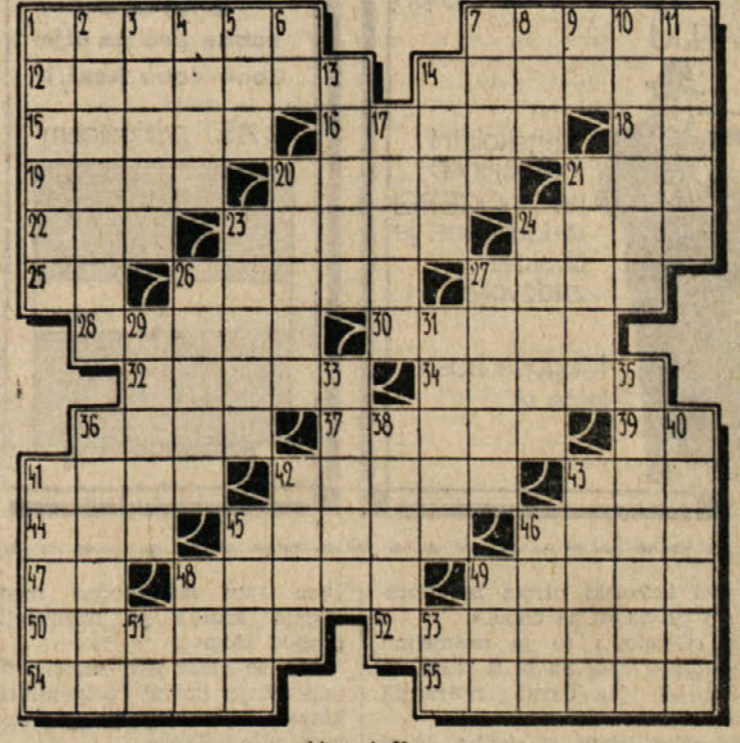
VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) S pomočjo malce sreče boste dosegli pri osebi, ki vas zelo za nima, se kar lep uspeh. Vedite pa da se ugodne orložitosti ne ponavljajo. Na delu bodo odpadale zadnje ovire in pred vami bo prosta pot k uspehom. Zdravje bo naravnost izvrstno.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Ostanite bližje osebi, ki jo želite. Na ta način bo vaše življenje res smotno. Najti morate ugodni trenutke za ureditvenje dolgoletnih želja. Teden bo gleda zelo konstruktiven, vendar ne smete biti nestrpni. Priporočamo vam nevrovegetativna poživila.

Saša Dobrila SAD MAŠČEVANJA

KRIŽANKA

Vodninar, v galskem jeziku znana nje, 5. reka v južni Angliji, 6. kemični znak za talij, 7. rimski pesnik, 8. bitka, 9. enaki črki, 10. forma, 11. glavno mesto ZAR, 13. del jadrnice, 14. utrip s trepalnic, 17. krilo poslopja, 20. nedorasel človek, 21. glavno mesto Beloruske SSR, 23. sorodnik, 24. francoski pisatelj in zgodovinar (Ernest), 26. slovenski zgodovinar (Josip), 27. ime slovenskega slikarja Prejda, 29. prometna žila, 31. ozek borilni meč, 33. levi pritok Rhone v Franciji, 35. antično mesto na Siciliji, 36. zdravilo v kroglicah, 38. glasilo italijanskih komunistov, 40. kockasta tkanina pri škotskih gorjancih, 41. najvišja zmagata pri taroku, 42. oedika, 43. grška boginja znanosti in umetnosti, 45. na zemljevidu označena nadmorska višina, 46. zemeljski plin, 48. iz tal moleča kontičasta skala v gorah, 49. oče, 51. španski spornik, 53. kratica za enogometni klub.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE VODORAVNO: 1. protest — otiater, 2. risanka — turbina, 3. osem — etnari — tik, 4. Sal — sprava — raca, 5. on — pisava — senar, 6. lira — t — prsi, 7. stisk — sipina — ro, 8. tisk — makija — lom, 9. vat — Tamera — Lika, 10. Aretino — adresar, 11. Rakitna — tenetva.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

PO TEKMI MILAN - ESTUDIANTES

Sodišče izreklo zaporne kazni trem argentinskim nogometašem

Dosmrtna diskvalifikacija Polettija - Tudi Suarez in Manera deležna dolgoročne kazni

BUENOS AIRES, 24. — V argentinski prestolnici in v vsej državi se nadaljuje prosta surovi in grobi igri, ki so jo pokazali člani nogometnega kluba Estudiantes v tekmi z Milanom. Vsi časopisi ostro obojujejo dogodke na igrišču ter zahtevajo ukrepe, s katerimi bi v bodoče preprečili take surovosti na igriščih. Te ukrepe je že napovedal tudi argentinski predsednik, general Onganía, ki je pozval vse športne voditelje, naj v bodoče preprečijo take dogodke, s katerimi je bilo omadeževano dobro ime argentinskega športa.

Tri igralce, ki so se v tekmi z Milanom s svojimi posegi najbolj "očlikovali", je neko buenosairesko sodišče danes že obsodilo. Zaradi kršenja pravilnika o vedenju na športnih tekmah, so bili vsi trije kaznovani s 30 dnevi zapor, za Suarezja pa bi se lahko zgodilo, da mu bodo kaznen podajali tudi na večmesečni zapor.

Poleg tega je ukrepala tudi argentinska nogometna zveza. Vratarja Polettija je dosmrtno črtala s seznama argentinskih profesionalnih nogometašev. Suarez je za 30 tekem, Manera za 20 tekem, oba pa ne bošta mogla vsaj pet let nastopiti v nobenem mednarodnem srečanju.

Dosmrtna diskvalifikacija Polettija je najtežja kazen v zgodovini argentinskega profesionalnega nogometa.

Kvalifikacije za SP

Tudi Z. Nemčija bo nastopila v finalnem kolu

HAMBURG, 24. — Zahodna Nemčija je v Hamburgu premagala Škotsko s 3:2 (1:1) in se je s tem uvrstila v finalno skupino svetovnega nogometnega prvenstva. Zahodna Nemčija je na zadnjem prvenstvu v Londonu zasedla drugo mesto.

Lestvica te skupine je naslednja:

Z. Nemčija	6	5	1	0	20	3	11
Škotska	5	3	1	1	18	5	7
Avstrija	5	2	0	3	10	7	4
Ciper	6	0	0	6	2	35	0

V tej skupini morajo odigrati še tekmo Avstrija - Škotska (5. novembra).

MOSKVA, 24. — V okviru četrte kvalifikacijske skupine svetovnega prvenstva je Sovjetska zveza premagala Severno Irsko z 2:0 (1:0).

Lestvica četrte skupine je po tej odigrani tekmi taka:

Sovjetska zveza	3	2	1	0	5	0	5
Severna Irsko	4	2	1	1	7	3	5
Turčija	3	0	0	3	1	10	0

V tej skupini morajo 16. novembra odigrati še srečanje med Sovjetsko zvezo in Turčijo, v katerem so seveda Sovjeti veliki favoriti.

BUDIMPEŠTA, 23. — V drugi kvalifikacijski skupini je Madžarska odpravila Dansko s 3:0 (2:0). Po tej tekmi bo treba skrajno gotovo odigrati še dodatno srečanje med Češkoslovaško in Madžarsko, če bi dobili ime ekipe, ki bo nastopila v finalnem kolu.

Lestvica

Češkoslovaška	6	4	1	1	12	6	9
Madžarska	5	3	1	1	12	7	7
Danska	6	2	1	3	6	10	5
Irsko	5	0	1	4	3	10	0

5. novembra bo na sporedu še tekma Madžarska - Irsko.

ROTTERDAM, 23. — V osmi kvalifikacijski skupini je bil izid tekme Nizozemska - Bolgarija neodločen 1:1 (1:0).

Lestvica

Bolgarija	4	3	1	0	9	3	7
Nizozemska	6	3	1	2	9	5	7
Poljska	5	3	0	2	16	8	6
Luksemburg	5	0	0	5	3	21	0

V tej skupini bosta na sporedu še dve tekmi: Poljska in Bolgarija se bosta srečali 9. novembra, Luksemburg in Bolgarija pa se sestri sporazumeli za datum.

HOTEL CENTRAL-RIVIERA PORTOROŽ

Moderne sobe, mednarodna kuhinja, «GIRL BAR» s mednarodnim programom odprt vsako noč

NATEČAJ RAZGLEDNIC ZA NAŠE MLADE

SPDT obvešča žolarje, ki se mislijo udeležiti razpisnega natečaja zbirke razglednic z gorskimi motivi, da imajo priliko to dopolniti in izročiti do vključno 10. novembra. Razglednice lahko prikazujejo pestre gorske motive: vrhove, cvetice, drevesa, živali, skratka naravo kot tako, izvzemi morske motive. Zbirki lahko vsak doda po svojem okusu fotografije posnetke svojih počitnic, prileti suhe rože ali trave, zapise datume, svoje pripombe in misli. Vse skupaj naj zloži v škatlo, prileti v zvezek ali album.

Najlepše zbirke bodo nagrajene s ploščami vsele glasbe in ilustriranimi knjigami. Zbirka naj bo zaprta v zalepki ali zavoj in naj ima na ovjuj zapisano geslo. Isto geslo naj bo zapisano na drugi zalepki, v katero naj vsak vtakne list na katerem mora biti zapisano ime, priimek, naslov ter izbrano geslo.

Zbirke sprejema gđ. Norči Zavodlal v Ul. Geppa 9-II. Nagrajevanje bo konec meseca novembra.

OBVESTILO

SK Kras iz zgornje občine vabi vse tekmovalce, ki so branili barve Krasa na letošnjih 11. slovenskih športnih igrah, da se udeležijo družabnega večera z zakusko, ki bo v prostorih krožka v Zgoniku danes, v soboto 25. tm., ob 20.30.

ROULETTE - BACCARA CHEMIN DE FER

OPATIJA Jugoslovija

RESTAVRACIJA ALBERGO Šterk AJŠEVIČA (NOVA GORICA)

Raki, ribe in vse specialitete na žaru

Obiščite POSTOJNSKO JAMO

Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16., 18.

Restavracija Marinella

Trst, V.le Miramare 323 v bližini miramarskega dvorca, tel. 410986

Nudimo gostom vse ribje specialitete. Za slavnostna kosila obletnice, poroke, krste, birme ter skupinam, dajemo izredni popust. Vsak večer godba s plesom.

PIRAN vas vabi

IN VAM PRIPOROČA SVOJE TURISTIČNE USLUGE

Hotel «Grad Mokrice»

ob avto cesti Ljubljana - Zagreb

32 konfortnih sob-restavracija - Angleski park - Gostom na voljo jahalni konji - dvorvpega s kočijo - Dnevno glasha s plesom.

PARK HOTEL GORICA

NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462

s svojimi obrati: restavracija, kavarno Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer - razen torka in barski program

In gostilna «Pri hrastu» gostilna «Zvezda» telefon 21-239

Hotel LEV Ljubljana

VOSNJKOVA UL. TELEF. 310-555

Telegram LEVHOTEL Telex 31350

KATEGORIJA «A»

Sodobno opremljene sobe - Apartmaji - Restavracija - Restavracijske terase - Dancinška kavarna - Zabavni in konferenčni program - plesna na glasba - Aperitiv - Razgledna terasa - Terasa za sončenje - Banketne in konferenčne tvorane - tainica - Frizerski salon - Menjalnica - Taksi služba - Lasten parkirni prostor - Pristajališče za helikoptere - Boksi za pse - Hladilnica za divjačino.

SUPERMARKET

Pasaža na Ajtovčini - LJUBLJANA

Odprt vsak delavnik od 7.30 do 21. ure

USNJENA KONFEKCIJA

- moški suknični in hunterji z usnjeno podlogo
- damski plašči iz svinjskega ali kožnega velurja in napa usnja

KRZNO

- krzneni plašči iz plemenitih krznen
- bovce iz nerca v različnih barvah, iz kune in dihurja

KRISTAL IZ ROGASKE SLATINE

- vaze od 8 do 25 cm visoke
- vaze unikatni
- servisi za kompot, liker, vino
- kozarci za vino, vodo, liker, whisky in šampanjec

PORCELAN KOBALT

- jedilni servisi
- servisi za belo in črno kavo
- skodelice za črno in belo kavo

RESTAVRACIJA LIPA Šempeter pri Novi Gorici

ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami, pristen kraški pršut in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina

SPREJEMAJO SE NAROCILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

Hotel in Motel «GRAD OTOČEC»

OTOČEC ob Krki - Tel. 068/2152-21321

Grad Otočec prenovljen, vse sobe opremljene s stilnim pohištvom Ludvika XV in XVIII. Priznana mednarodna in narodna restavracija

Hotel «SOČA» MOST NA SOČI tel. 7

Moderno urejen hotel - Pristna kuhinja s specialitetami na žaru - domača postrv - Lep vrt - Vsak dan glasba in ples - Ribolov celo leto - Lastna čolnarna.

GOSTIŠČE PRI ODDIHU SOLKAN SKALNISKA 10 (Nova Gorica)

Vam nudi dobro pripravljene domače in tuje specialitete. Sprejemamo naročila za slavnostne pojedine (poroke, skupinske izlete, rojstne dneve itd.)

Konkurenčne cene

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladnjami: redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.

Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: «SPLOŠNA PLOVBA» Piran Zupančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.

Telexi: 34-122 Yu Plovba 34-123 Yu Plovba

Telegrami: Plovba Piran

Telefon: 73-470 do 73-477

HOTEL SLON LJUBLJANA

ČITOVA UL. 10. TEL. OD 20641 DO 20645

Hotel z modernim komfortom • Priznana mednarodna kuhinja in narodna restavracija • Nočni bar z mednarodnim artističnim programom • Kavarna • Bistró z delikateso, ekspremom, snack barom in slaščičarno • Klubski prostori in banketna dvorana • Aperitivni bar

CASINO PORTOROŽ

PORTOROŠE ROULETTE CHEMIN DE FER BACCARÀ

V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ

Odprto vse leto

antipasta konzerva za vsako priložnost

SREBRNA 1969

AGROKOMBINAT EMONA LJUBLJANA

KVALITETNO SVEŽE MESO. VSE VRSTE SVEŽE PERUTNINE, SUHOMESNATI IN MLEČNI IZDELKI. PRISTNA USTEKLENICENA ISTRSKA VINA VAM NUDI

Preko svojih trgovin na ŠKOFIJAH in v KOPRU

Agrotaria Koper

1894 1969

75 LET EMO

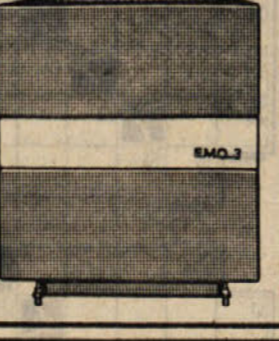
VSAK KUPEC sobne peči EMO sodeluje pri NAGRADNEM ŽREBANJU

Lanskoletni nagradenec IVAN OCEPEK iz Ljubljane je dvakrat zadovoljen.

Mogoče boste letos vi...

EMO 3 sobna peč na olje 3000-4000 kcal/h z AET prižigalcem

EMO 5 sobna peč na olje 5000 kcal/h z AET prižigalcem

EMO 8 sobna peč na olje 7500 kcal/h z AET prižigalcem

KAMIN EMO 5 sobna peč na premog 5000 kcal/h

1. nagrada RENAULT 16 TS

2.-26. nagrada POTOVANJE V TUJINO za dve osebi

27.-60. nagrada IZDELKI „EMO“

Žrebanje meseca decembra v Beogradu

ROART BRADFORD Zamorski gospod Bog in gospodje Izraelci

Humor ameriških črncev

20. «Lepe reči slišim,» je rekel gospod Bog. «S takim društvom bi jaz ne šel med svoj izvoljeni narod, to ti vnaprej povem. Tebe, kdo je že kdaj kaj takega slišal? To mi že živce vznemirja. Mojzes, pojdeš naravnost k Aronu in mu poveš, naj pošlje to tele takoj nazaj na pašo, telečjo kožo pa naj nemudoma razprostre! Če že hočete po vsej sili imeti društvo, vam bom jaz organiziral nekaj poštenega.»

Mojzes je šel in sporočil Aronu, kaj pravi gospod Bog. «Moj bog, jaz tudi vem, da to ni društvo, kakor se spodobi, pa je vendarle boljše ko sploh nobeno društvo,» je odgovoril Aron. «Toda kajpak,

vsil izraelski otroci se morajo prigrasiti za člane.» «Gospod,» se je nasmehnil Mojzes, «kaj pa bi ti rekel, če bi bil jaz čuvar notranjih vrat?» «Kar izberi si službo, ki ti najbolj ugaja, Mojzes.» Če odgovoril gospod Bog. «Ampak veliki mojster bom jaz, ker je to moje društvo! Člani si lahko med seboj razdelijo vse druge službe. Meni je vseeno, soho is soho.»

«Pa kakšno tajno geslo bomo imeli, Gospod?» je poizvedoval Mojzes.

«Nobenega tajnega gesla ne bo!» je izjavil gospod Bog. «Toda vsak član mora znati pravila na pamet.»

«To bo šaljivo društvo, Gospod,» je rekel Mojzes. «In kolikšni bodo članski prispevki?»

«Poslušati in ravnati se po pravilih, to bodo edine prispevki, ki se bodo izterjevali,» je rekel gospod Bog.

«In kožla pri uvajanju novih članov bomo imeli? Ali pa morda tudi ne?»

«Prvega človeka, ki se bo pregrešil zoper pravila, poš-

ljem sam lastnoročno med rogate kožle,» je odgovoril gospod Bog.

«To se glasi zelo skrivnostno,» si je dovolil pripomniti Mojzes. «Pa kaj bo pravzaprav v pravilih?»

«Sedi ter vzemi svinčnik in papir; pisaj boš pravila, ki ti jih bom narekoval,» je rekel gospod Bog.

«Papirja, prosim, še niso izumili in svinčnika tudi ne,» se je oglasil Mojzes. «Zato nimam ne papirja ne svinčnika.»

«Well, pa vzemi ploščat kamen,» je odgovoril gospod Bog, «in boš z nožkom vrezal v kamen.»

Mojzes si je torej poiskal ploščat kamen, vzel iz žepa nož in gospod Bog mu je začel narekovati pravila.

«Gospod,» je zaklical Mojzes, ko sta prišla do tretjega paragrafa, «tote se mi zdi nekako znano, saj se glasi kakor deset božjih zapovedi.»

«No, saj to je tudi res deset božjih zapovedi, kaj naj bi bilo drugega?» je odgovoril gospod Bog. «Torej ne govori in vrezuj naprej, kar ti bom narekoval.»

Mojzes je zopet sedel in vrezoval v kamen; tudi gospod Bog je sedel ter narekoval deset božjih zapovedi.

«To je vse?» je vprašal Mojzes, ko sta prišla do desete.

«Tega je vendar lepa vrsta, ne misliš?» je odgovoril gospod Bog. «Zdaj samo glej, da se bodo vsi naučili pravila na pamet ter si jih vzeli k srcu. Kdor se zopet nje pogreši, mu ne dovolim vstopa v obljubljeni deželo.»

Čim bolj je Mojzes premišljeval o tem božjem društvu, tem bolj mu je bilo všeč. «Ko bodo ljudje v našem izobraževalnem in podpornem društvu, ne bodo utegnili misliti na razuzdanost,» si je mislil. «In če ne bomo mislili na razuzdanost, nas morda Gospod ne bo sili, da bi morali toliko korakati vsak dan.»

In tako se je Mojzes vrnil v tabor. Tam pa se je hudo razjezil, zakaj Aron je medtem zopet razvil društveno dejavnost v svoji telečji loži. Ravno so sprejemali novega člana; Aron mu je zavezal oči in mu rekel: «Zdaj se skloni in poljubi sveto pismo!» In

ko se je novi član sklanjal k svetemu pismu, je spustil stražar notranjih vrat od zadaj tele nanj. Tele se je zagnalo na novega člana, ki ni ničesar slutil, in - čof! - Trajalo bo najmanj teden dni preden bo mogel novi član zopet sestiti! «Poslušajte, Aron, kaj naj tole pomeni? Je zavpil Mojzes. «Mar vam nisem rekel, da morate takoj prenehati s temle neumnim telečjim društvom?!»

«Rekel si - toda ti vendar nisi tukaj Bog in Gospod!» se je odrezal Aron.

«Razume se, da nisem Gospod, sem pa tukaj najvišji zastopnik Gospodov in nadzornik,» je pričal Mojzes.

«To mi ni nič mar, kaj si ali nisi,» je dejal Aron. «Tole je naše društvo, za nas je dovolj dobro in mi se pri tem imenitno zabavamo. Zdaj pa glej, da se pobebers, drugače pokličem stražarja notranjih vrat, da te bo s pomočjo tele takoj uvel v društvo, kakor je uvedel vse druge Izraelce.»

«Vaša loža se mora pri tej prici razpustiti!» se je razkril čal Mojzes in bilo je videti,

da je čedalje bolj razkačen.

«Primi ga, stražar notranjih vrat!» je zaklical Aron. In stražar je začel rohneti na Mojzesa.

«Nazaj!» je zagrmel Mojzes. «Drugače jo bo nekdo skupil!» Zdalci se je stražar ustrašil in je v zadregi zrl na Arona.

«Zagrabi ga!» je zopet zavpil Aron. Zdalci je Mojzes prijel ploščati kamen, ki je bil nanj napisal deset božjih zapovedi, ter ga treščil stražarju v glavo. Stražarju notranjih vrat se je zaskrilo v oči, ko da je udarila strela vanj, in slišal je vse angelške peti.

Pa to ni bilo vse. Kamen z desetimi božjimi zapovedmi se je odbil od stražarjeve glave, zadel društveno-tele ravno v glavo in ga ubil, nato pa je padel na tla in se tudi razbil na koščke. In v tistem trenutku je nastala velika tema, grmelo je in se bliskalo, zemlja se je tresla. In ko se je zopet izjasnilo, je stal pred njimi gospod Bog.

«Kaj se godi tukaj?» je strogo vprašal gospod Bog.

«Pravzaprav nič, Gospod,»

je odgovoril Aron. «Zdaj se nič.»

Gospod Bog se je obrnil k Mojzesu: «Kje je mojih deset božjih zapovedi?» ga je strogo vprašal.

Mojzes je pokazal na tla.

«Well, ta je pa lepa!» je rekel gospod Bog. «Vseh deset je razbitih na kosce, vsaka posebej in vse na enem kupu. To je kakor svetovni rekord!» se je opravičeval Mojzes.

«Videl sem te sam s temle svojimi očmi, kako si jih vrgel stražarju notranjih vrat na glavo! Pri meni ne opravičuj nič z nesrečnim naključjem, se je hudoval gospod Bog. «In zdaj jo kar uberi nazaj na grič in napiši deset božjih zapovedi za kazen se enkrat. In ko se vrneš, ustanovi ta isto moje društvo!»

Mojzes je storil, kakor mu je gospod Bog ukazal, toda na kazen, ker je gospodu Bogu razbil deset božjih zapovedi, ni smel v obljubljeno deželo.

(Nadaljevanje sledi)